

Hjørring Kommune

Miljøgodkendelse af rugeægproduktionen på Agdrupvej 305, 9830 Tårs

– udvidelse fra 73,8 DE til 213,3 DE i årshøner, rugeæg, gulvdrift (HPR)

§ 12

Lov nr. 1572 af 20.
december 2006 om
miljøgodkendelse mv.
af husdyrbrug

Dato for gyldighed
18. marts 2011

Miljø- og naturkontoret
Jørgen Fibigersgade 20
9850 Hirtshals
Telefon 72 33 67 30
teknik-miljoe@hjoerring.dk
www.hjoerring.dk

Indholdsfortegnelse

1. Resumé og samlet vurdering	3
1.1. Miljøgodkendelsens omfang	3
1.2. Offentlighed	4
1.3. Klagevejledning m.v.	4
1.4. Gyldighed	5
2. Generelle forhold	5
2.1. Beskrivelse af virksomheden	5
2.2. Meddelelsespligt.....	5
2.3. Revurdering af miljøgodkendelsen	6
2.4. Ophør	6
3. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	7
3.1. Afstande til beboelser, fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.	7
3.2. Placering i landskabet	7
4. Husdyrholdet og produktionsforhold.....	8
4.1. Husdyrholdet og staldanlæg	8
4.2. Ventilation.....	11
4.3. Fodring	11
4.4. Energi og vandforbrug	12
4.5. Spildevand herunder regnvand.....	13
4.6. Affaldshåndtering.....	14
4.7. Driftsforstyrrelser eller uheld	14
5. Gødningsproduktion og –håndtering.....	15
5.1. Gødningstyper og mængder. Overblik	15
5.2. Flydende husdyrgødning	15
5.3. Fastgødning inkl. dybstrøelse	15
6. Gener fra husdyrbrugets anlæg.....	15
6.1. Lugt	15
6.2. Fluer og skadedyr.....	16
6.3. Støj fra anlægget og maskiner.....	16
6.4. Transport	17
6.5. Støv fra anlæg og maskiner.....	17
6.6. Lys	17
7. Bedriftens påvirkninger af natur og miljø	17
7.1. Ammoniakfordampning og naturområder.....	17
7.2. Oversigt over bedriftens udbringningsarealer	20
7.3. Vandløb og søer.....	21
7.4. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag II & IV arter)	21
7.5. Fjord og hav	21
7.6. Grundvand.....	22
8. Bedste tilgængelige teknik (BAT)	22
9. Alternative løsninger og 0-alternativet.....	24
9.1. Alternative løsninger.....	24
9.2. 0-alternativet.....	24

10. Bilag	25
Bilag 1. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)	25
Bilag 2. Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre	27
Bilag 3. Kort over udbringningsarealer (gylleaftaler).....	28
Bilag 4. Kort over transportveje.....	29
Bilag 5. Kort til beredskabsplan.....	30
Bilag 6. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder.....	31

1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1. Miljøgodkendelsens omfang

I/S Peter og Poul Erik Jensen, Agdrupvej 305, 9830 Tårs, har ansøgt om en miljøgodkendelse til udvidelse af rugeægsproduktionen fra 73,8 DE til 213,3 DE¹, svarende til 40.000 stipladser. I forbindelse med udvidelsen bygges 2 nye staldafsnit. Nyt staldafsnit i etape I bliver på ca. 3.900 m² og staldafsnit i etape II bliver på 2.500 m².

Miljøgodkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen "Vester Bøjholm", Agdrupvej 305, 9830 Tårs. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 77180, og ejendommen har CVR nr. 29432155. Al husdyrgødning afsættes til tredjemandsarealer og biogasanlæg.

Ansøgningen om behandling af miljøgodkendelsen er indsendt til Hjørring Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 26. oktober 2010 (ansøgningsskema nr. 21044). Hjørring Kommune har foretaget vurderingen på baggrund af indsendte ansøgningsskema nr. 21044, version 8 af 21. januar 2011 samt supplerende materiale.

Hjørring Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte udvidelse af rugeægsproduktionen på Agdrupvej 305, 9830 Tårs i henhold til de gældende regler². Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende **vilkår**:

- Gyldighed (*vilkår 1.4.1. og 1.4.2.*)
- Ophør (*vilkår 2.4.1.*)
- Placering i landskabet (*vilkår 3.2.1*)
- Husdyrholdets sammensætning (*vilkår 4.1.1.*)
- Ventilation (*vilkår 4.2.1.*)
- Fodring (*vilkår 4.3.1. & 4.3.2.*)
- Spildevand herunder regnvand (*vilkår 4.5.1. & 4.5.2.*)
- Fastgødning inkl. dybstrøelse (*vilkår 5.4.1.*)
- Maksimalt støjgrænser (*vilkår 6.3.1.*)

Nogle af vilkårene i denne miljøgodkendelse kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet [her](#):

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens ydelses-/produktionsniveauer er overholdt skal opbevares: Ydelseskontroller / Effektivitetskontroller / slagterifregninger / andre kvitteringer for afsatte dyr.
- Til dokumentation for, at vilkår vedr. fodringen er overholdt skal opbevares: foderanalyser / foderkontrol / faktura for indkøbt foder / effektivitetskontrol.
- Til dokumentation for, at vilkår vedr. fodringen er overholdt skal der opbevares:
 - Foderplaner, der indeholder oplysninger om indholdet af total råprotein i foderet.
 - Følge- og indlæggssedler for indkøbte fodermidler.

Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

Kommentar [K1]: Se vilkårskataloget. Der skal peges så konkret som muligt på den nødvendige dokumentation for de vilkår, der er stillet, og som kræver ejers egenkontrol

Kommentar [d2]: Dokumentation i forhold til kvægfoderkorrektioner. AAT og PBV er fjernet jf med miljøstyrelsens forslag. For forklaring på dette, henvendelse til KS eller HH!

¹ De angivne DE er opgivet i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen nr. 1695 af 19.12.2009 med efterfølgende ændringer.

² Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "husdyrgodkendelsesloven" samt Lov om miljøbeskyttelse jf. lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i denne miljøgodkendelse.

1.2. Offentlighed

Ansøgningen blev offentliggjort den 28. december 2010. Fristen for at komme med kommentarer og ønske om at få udkastet tilsendt var tirsdag den 18. januar 2011.

I projektet i for offentlighedsfasen var der indregnet kemisk luftvasker i staldafsnit 1.1.4. Ansøger har efterfølgende fravalgt denne teknologi pga. økonomi. I stedet har ansøger valgt at lave foderkorrektur, se afsnit 4.3.

Orientering om udkast til miljøgodkendelse blev den 21. januar 2011 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, samt skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 6 uger frem til og med den 4. marts 2011.

Der indkom den 26. januar 2011 bemærkning fra Jan Helmer Larsen, Amdalvej 68a, 9760 Vrå. Han oplyste, at han ikke har indgået aftale med Agdrupvej 305 om udspreddning af gødning. I nærvende miljøgodkendelse er aftalearealerne tilhørende Sdr. Vråvej 126, 9760 Vrå, og Amdalvej 68a, 9760 Vrå, taget ud af ansøgningen. Andelen af fast gødning og dybstrøelse til disse arealer, skal i stedet leveres til biogasanlæg.

Den 3. marts 2011 indkom bemærkninger fra ejer af Agdrupvej 341 om, at det ansøgte byggeri, muligvis er placeret henover et beskyttet dige. Endvidere var der bemærkninger vedrørende placering af gastæt silo og fodersiloer i forhold naboer og støjgener, samt mulig tab af ejendomsværdi pga. det ansøgte. Sidstnævnte er ikke indenfor husdyrlovgivningens rammer, og er derfor ikke vurderet.

På baggrund af de indkomne bemærkninger, blev der foretaget en nærmere undersøgelse af det beskyttede dige i samarbejde med Vendsyssel Historiske Museum og ansøger. I notat fra Kulturarvsstyrelsen af 15. marts 2011, afgøres, at diget er naturligt opstået og ikke er beskyttet af museumslovens bestemmelser. Ansøger vil derfor ikke blive pålagt reetablering af den del, der er fjernet tidligere, ligesom det ikke vil være nødvendigt, at dispensere til fjernelse af den resterende del af diget i forbindelse med det ansøgte projekt. Ligeledes ændres vilkår 3.2.1, således at beplantningsbæltet skal bestå af min. 6 rækker. Bemærkningerne har ikke givet anledning til yderligere ændringer i det ansøgte projekt.

Den endelige miljøgodkendelse bliver offentliggjort den 30. marts 2011 med en klagefrist til den 27. april 2011. Eventuelle klager vil blive videresendt af Hjørring Kommune til Miljøklagenævnet.

1.3. Klagevejledning m.v.

Ansøger selv kan påklage kommunens afgørelse – dvs. denne miljøgodkendelse - indtil 4 uger efter offentliggørelsen. Det samme kan enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v.

En klage skal være skriftlig og skal være modtaget i Hjørring Kommune senest den 27. april 2011 inden kontortids ophør. En klage indsendes via e-mail: teamerhverv@hjoerring.dk eller til adressen: Hjørring Kommune, Teknik og Miljø, Jørgen Fibigersgade 20, 9850 Hirtshals. Eventuelle klager vil blive videresendt af Hjørring Kommune til Natur- og Miljøklagenævnet.

Natur- og Miljøklagenævnet opkræver gebyr for behandling af en klage. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Nærmere oplysninger om gebyrreglerne kan findes på Natur- og Miljøklagenavnets hjemmeside.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Natur- og Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller

ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. En retssag skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

1.4. Gyldighed

Vilkår:

- 1.4.1. Første etape skal være gennemført inden 3 år fra godkendelsens ikrafttræden. Er etableringen af første etape ikke fuldt gennemført indenfor de 3 år, vil godkendelsen kun gælde for den produktion der ved udløbet af de 3 år eller i løbet af de 3 år er registreret på ejendommen. Ejeren skal underrette tilsynsmyndigheden, såfremt besættningens størrelse 3 år efter godkendelsesdatoen ikke har nået den godkendte (første etape) størrelse.
- 1.4.2. Anden etape skal være gennemført inden 5 år fra godkendelsens ikrafttræden. Er etableringen af anden etape ikke fuldt gennemført indenfor de 5 år, vil godkendelsen kun gælde for den produktion, der ved udløbet af de 5 år eller i løbet af de 5 år er registreret på ejendommen. Ejeren skal underrette tilsynsmyndigheden, såfremt besættningens størrelse 5 år efter godkendelsesdatoen ikke har nået den godkendte størrelse.

Udvidelsen opdeles i to etaper, første etape strækker sig over 1 - 2 år og næste etape over 4 år. Ansøger forventer at påbegynde byggeriet i foråret 2011 og afslutte etape I indenfor ½ år.

1. etape: Forberedelser, projektering, byggetilladelse. Staldafsnit 1.1.3 opføres. Fuld produktion i første staldafsnit.
2. etape: Staldafsnit 1.1.4 opføres. Fuld produktion.

2. GENERELLE FORHOLD

2.1. Beskrivelse af virksomheden

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen "Vester Bøjholm", Agdrupvej 305, 9830 Tårs. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 77180, og ejendommen har CVR nr. 29432155.

Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse af 10.12.2010, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.

Almindelige sæsonudsving i husdyrproduktionen samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres. Tilpasninger, f.eks. som følge af ændrede vægtgrænser indenfor samme dyregruppe, accepteres også, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

2.2. Meddelelsespligt

Udskiftning af arealerne omfattet af denne godkendelse skal altid forud anmeldes til kommunen. Dette skal ske senest den 1. august forud for det kommende dyrkningsår³.

Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare³.

³ jf. Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.3. Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering³. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2019.

2.4. Ophør

Vilkår:

- 2.4.1. Ved ophør af produktionen skal gødningsanlæg og stalde tømmes og rengøres. Dybstrøelse og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspredding. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor.

Hvis husdyrproduktionen ophører, skal ejeren kontakte kommunen, så der kan aftales en forsvarelig nedlukningsplan.

I de følgende kapitler gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen.

Hvis kommunen har fastsat vilkår, vil de være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller afsnit, de vedrører. Det vil ofte være sådan, at ansøger skal kunne dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet og gengivet i vilkårene på side 3.

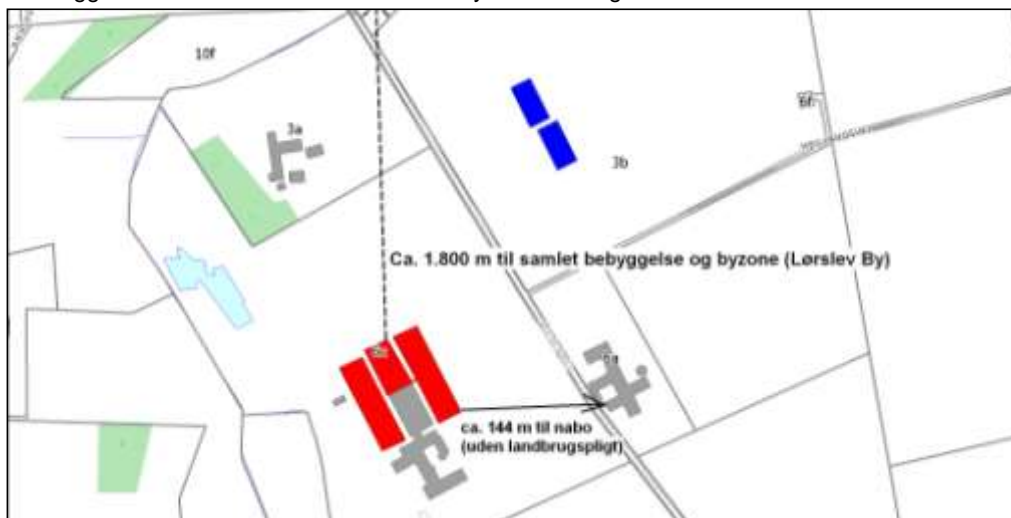
Anvendelse af "bedst tilgængelige teknologi" (BAT) vil være omtalt i de enkelte kapitler og afsnit, hvor det er relevant. Da krav om BAT har særligt fokus og udspringer af et EU-direktiv, findes en samlet redegørelse om BAT og tilhørende vurderinger i kapitel 8.

3. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1. Afstande til beboelser, fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.

Husdyrbruget er placeret med ca. 144 meter til nærmeste beboelse, der ligger øst for det nye staldanlæg. Dette er også nærmeste nabo uden landbrugspligt.

Nærmeste område, som er udlagt til boligområde (samlet bebyggelse) og byzone er Lørslev der er beliggende ca. 1.800 meter nord for det nye staldanlæg.

Husdyrbrugets projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og udenfor skov-, vej- og kirkebyggelinjer.

Kommunen har konstateret at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt.

3.2. Placering i landskabet

3.2.1. Der skal etableres en stedse vedligeholdt læbeplantning på nord- og østsiden af de nye staldafsnit, bestående af planter, som i løbet af 4-5 år giver en vedvarende, effektiv sløring. Beplantningsbæltet skal bestå af min. 6 rækker, og være udført senest ét år efter at staldafsnittene er opført.

I forbindelse med besætningsudvidelsen bygges 2 nye staldafsnit, se anlægstegning side 8. Nyt staldafsnit i etape I bliver på ca. 3.900 m² (staldafsnit 1.1.3) og staldafsnit i etape II bliver på 2.500 m² (staldafsnit 1.1.4). Bygningerne etableres i lyse elementer. Væghøjde 300 cm og 20-25 graders taghældning (som eks. bygning). Total bygningshøjde ca. 8,1 m. Taget bliver grå stålplader. Bygningerne opføres i samme højde og samme taghældning som eksisterende staldbygning. Eksisterende staldafsnit 1.1.1 nedrives på nær den del der ligger i forlængelse af bygning 4 (pakkerum).

Der er ingen specielle udpegninger (værdifuldt kulturmiljø, særligt bevaringsværdigt landskab mm.) for området. Det vurderes, at der ikke er væsentlige hensyn til landskab, natur, miljø samt naboer, der ikke vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed, der ikke vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Kommunen vurderer derfor samlet, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- eller rekreative værdier i området samt at det ikke vil få indflydelse på det udpegede kulturmiljø.

Kommentar [d1ansam3]: Giv som udgangspunkt kun lov til fritliggende stalde, hvis den ikke kan placeres ved ejendommen. Ved fritliggende byggeri skal placering begrundes. Vi kan evt. finde alternativ placering. HUSK EVT. VILKÅR OM BEPLANTNING

4. HUSDYRHOLDET OG PRODUKTIONSFORHOLD

4.1. Husdyrholdet og staldanlæg

Vilkår:

4.1.1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Antal årsdyr	Stipladser	DE
Årshøner, rugeæg, gulvdrift + gødningskumme, HPR	1.1.2	6.900	7.800	41,6
Årshøner, rugeæg, gulvdrift + gødningskumme, HPR	1.1.3	18.500	20.800	111,5
Årshøner, rugeæg, gulvdrift + gødningskumme, HPR	1.1.4	10.000	11.400	60,2
I alt		35.400	40.000	213,3

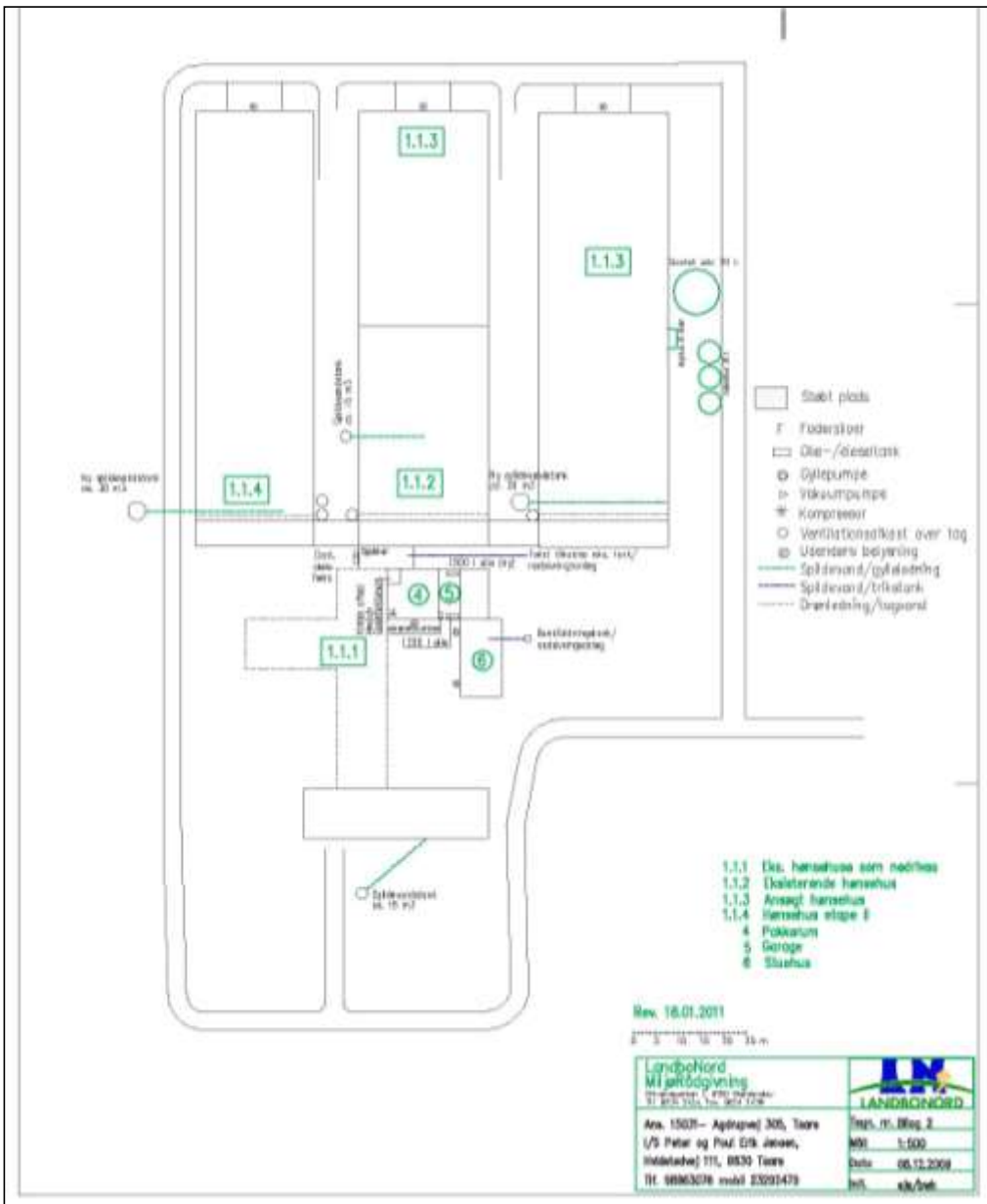
Antallet af årsdyr udregnes på baggrund af antallet af høner, der ganges med antallet af produktionsuger, delt med 52 uger (1 år), gange med gennemsnit dødeligheden.

Årshøner er beregnet ud fra, at der er en produktion af 46 ugers varighed og 4-6 ugers tomgang til at foretage rengøring, hvorefter der indsættes et nyt hold. Der er regnes med en dødelighed på 7 %, og derudfra en gennemsnitlig dødelighed på 3,5 % over året.

Rugeægsproduktionen foregår ved gulvdrift med gødningskumme. Idet der er tale om rugeæg til slagtekyllingeproduktion er der høje krav til minimering af evt. smitterisikoer. Det er derfor ikke muligt at anvende staldtyper med gødningsbånd eller andre typer af udmugningsanlæg.

Variation:

Producenten er underlagt opdræts og pakkeriets planlægning for indsætning af høner og ægproduktions længde. Der kan derfor forekomme variationer i antal producerede dyr/år. Antal DE og gødningsmængde varierer derfor også fra år til år. Gennemsnits produktionen tilstræbes at komme til at ligge på det ansøgte. Der er anslået en tomgangs periode mellem hvert hold på 4-6 uger, dette svarer til maksimal produktion. Der kan altså opstå situationer hvor tomgangsperioden forøges og dermed vil den årlige totalproduktion blive reduceret. Der kan forekomme mindre forskydninger i produktionen, så et års dyrehold overstiger det ansøgte.

Miljøgodkendelsen er givet på grundlag af de oplysninger om husdyrholdet og staldtyper i den ansøgte produktion, som fremgår af vilkår 4.1.1.

Staldsystem:

Der anvendes bedste og eneste staldsystem til produktion af rugæg: Staldsystemet er gulvdrift, hvor husene er udstyret med netgulv over gødningskummer i 2/3 af husets grundflade, og et skrabebærelse med strøelse (spåner) i 1/3 af husets grundflade.

Idet der er tale om rugæg til slagtekyllingeproduktion er der høje krav til minimering af evt. smitterisikoer. Det er derfor ikke muligt at anvende staldtyper med gødningsbånd eller andre typer af udmugningsanlæg.

Fravalg af BAT

Der findes til dato to BAT blade der vedrører staldsystemer for fjerkræproduktion:

1. Fjerkræ – Æglæggere, skrabeægsstald. Skrabeægsstald med gødningstørring
2. Fjerkræ – Æglæggere, beriget burægsstald. Gødningsbånd og hyppig udmugning.

De to BAT blade er fravalgt, da de ikke kan implementeres i det pågældende staldsystem.

Biologisk luftrensning:

Der er ingen BAT blade med biologisk luftrensning. Det er endvidere ikke muligt at benytte biologisk luftrensning i stalde med hold drift, hvor stalden står tom i en længere periode.

Kemisk luftrensning med syre:

Der er regnet på 100 % luftrensning og 50 % luftrensning (den del af luftmængden der renses). Resultaterne ses i tabellen.

Tiltag	Ammoniaktab Kg NH3	Effekt	Pris	Årlig omkostning	Pris/kg N reduceret	Værdi af sparet N	Pris/kg N reduceret inkl. værdi af sparet N	Driftss
Ingen	6704	0	0	0	0	0	0	0
Luftrensning	1676	5028	3.690.000	1.303.719	259	30168	253	
Luftrensning (delrensning)	3352	3352	2.430.000	379.820	113	20112	107	
værdi af N	6 kr/kg							
FORUDSÆTNINGER								
Dyr	Antal							
Høner x 1000	35,4							
Luftrensning (Fuldrenseeffekt 75 %)	Pris							
Indkøb og etablering af anlæg (kr.)	3.690.000							
Udgift til ombygning af eks. stalde (kr.)	0							
Årlig driftsomkostninger (kr.)	548.319							
Serviceaftale (kr.)	165.000							
Levetid (år)	10							
Luftrensning (delrensning 50%)	Pris							
Indkøb og etablering af anlæg (kr.)	2.430.000							
Udgift til ombygning af eks. stalde (kr.)	0							
Årlig driftsomkostninger (kr.)	234.000							
Serviceaftale (kr.)	120.000							
Levetid (år)	10							
Årlig renteudgift (%)	6							

Der er regnet både med fuldrensning og med delrensning. Ved fuldrensning er omkostningerne 253 kr. pr. kg. reduceret N og 107 kr. pr. kg. reduceret N ved delrensning. (ikke medregnet ekstra omkostninger til etablering af luftrensning i eksisterende stalde).

Udgifterne pr. kg reduceret N overstiger både ved fuldrensning og delrensningen 100 kr. pr. kg reduceret kvælstof. Teknologien vurderes på den baggrund ikke at være BAT i dette projekt. Teknologien Kemisk luftrensning er endnu ikke driftssikker. Ansøger vurderer på den baggrund kombineret med omkostningerne, at teknologien ikke er BAT i dette projekt.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Det skal bemærkes, at alle eksisterende staldafsnit indgår i projektet og dermed i den ovenstående vurdering. Kommunen vurderer dermed, at der samlet set, for både de eksisterende og nye staldafsnit, ikke er behov for at stille vilkår om yderligere BAT- tiltag frem til næste revurde-

Kommentar [d4]: Kommunen SKAL konkludere vedr. BAT på baggrund af ansøgers redegørelse for BAT i forhold til husdyrhold og staldindretning.

ring. I vurderingen er indgået hensyn til de eksisterende stalde alder og staldsystemer samt en afvejning af forholdet mellem miljøeffekt og omkostninger.

De økonomiske beregninger er udført med udgangspunkt i de økonomiske forudsætninger for fjerkræ, udarbejdet af Niras' "Forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT- teknologier". Udgivet af miljøstyrelsen.

Der er ikke indregnet meromkostninger til etablering af luftrensning i eksisterende stalde. I BAT arbejdet omkring § 11 og 12 -sager for produktion af konsumæg har udmeldingerne fra MST været, at BAT-niveauet bør være ca. 40-100 kr./kg reduceret N og maksimalt ca. 1,5% af de samlede produktions omkostninger.

Denne udmelding relateres til dette projekt, således at omkostninger over 100 kr./kg reduceret N ikke kan være BAT.

Miljøstyrelsen har ikke udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik(BAT) for rugeægsproduktion.

Der er regnet både med fuldrensning og med delrensning. Ved fuldrensning er omkostningerne ca. kr. 253 pr. kg N reduceret og ca. kr. 107 pr. kg N reduceret ved delrensning. (ikke medregnet ekstra omkostninger til etablering af luftrensning i eksisterende stalde).

Udgifterne pr. kg reduceret N overstiger både ved fuldrensning og delrensningen 100 kr. pr. kg reduceret kvælstof. Teknologien vurderes på den baggrund ikke at være BAT i dette projekt. Teknologien Kemisk luftrensning er endnu ikke driftssikker. Ansøger vurderer på den baggrund kombineret med omkostningerne, at teknologien ikke er BAT i dette projekt.

Med baggrund i ovennævnte beregninger og ansøgers valg og fravalg af staldteknik finder kommunen, at det ansøgte projekt samlet for ny og eksisterende stalde lever op til BAT.

4.2. Ventilation

Vilkår:

4.2.1. Ventilatorer i stalde skal renholdes og rengøres, og temperatur- og luftfugtighedsfølere kontrolleres inden hver rotation.

Detaljer vedrørende ventilation fremgår af bilag 1.

Ventilationen er trinvis styret med følere som registrerer temperatur og luftfugtighed. Der er samme belægning i staldene i hele produktionsperioden. Variation i ventilationsbehov stammer fra årstidsvariation.

Der etableres kemisk luftrensning i forbindelse med udvidelsen. Se afsnit 5.3.

Kommunen vurderer, at ventilationssystemet er BAT i den aktuelle sag.

4.3. Fodring

Vilkår:

4.3.1. Foderblandinger skal være tilsat fytase i henhold til normer for næringsstoffer, og der skal anvendes optimerede foderblandinger indenfor hver dyregruppe (fasefodring) for at opnå bedste foderudnyttelse.

4.3.2. Dokumentation for indhold af protein og fosfor i foderblandingen, det være sig i form af foderanalyser eller indlægssedler fra indkøbt foder, skal kunne forevises kommunen på forlangende. Dokumentation skal opbevares på ejendommen i minimum 5 år.

Fodringsstrategi på ejendommen

Der anvendes tørfoder til hønsene. Færdigfodret opbevares i udendørs siloer. Der anvendes fasefodring tilsat fytase. Protein procenten er sat til 13,5. Det er planlagt at iblande hvede i foderblandingen, derfor er det muligt at reducere proteinprocenten i forhold til fodernormerne.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foder til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsetninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højt fordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase

Ansøger oplyser, at foderets indhold af råprotein og totalfosfor er under BAT-niveauet jf. referencedokumentet for bedst tilgængelige teknikker der vedrører intensivt fjerkræ og svineproduktion (BREF). Der må således højst være 15,5-16,5 % råprotein fra 15-40 uge og 14,5- 15,5 % over 40 uger.

Foderforbruget er angivet til 50,8 kg foder/årshøne. Tilvækst og æglægning er ikke beskrevet i BREF notatet. Det er BAT at anvende fytase i fodret, der er ikke angivet en minimums mængde i BREF. Det er BAT ifølge BREF, at anvende fasefodring til æglæggende høns. (to faser) Fosfor indholdet i fodret er i BREF angivet til 0,45 %-0,55 % for høns op til 40 uger og 0,41 til 0,51 % for høns over 40 uger.

BAT vedr. foder:

Der er i BREF dokumentet ikke beskrevet protein niveau, fosforindhold, foderforbruget, tilvækst eller æglægning for rugeægshøner. Det er BAT at anvende fytase i fodret, der er ikke angivet en minimums mængde i BREF. Det er ikke BAT ifølge BREF, at anvende fasefodring til æglæggende høns. Det vurderes at BAT-niveauet ligger på linje med de danske normtal.

Kommunens vurdering:

Der anvendes tidssvarende foderplanlægning og udfodringsteknikker, der er med til at begrænse spild og tab af næringsstoffer til miljøet. Sammenholdes ejers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at husdyrbruget lever op til BAT.

4.5.4.4. Energi og vandforbrugEnergi:

Der bruges normalt ikke varmetilsætning til æglæggestaldene, udover varme i forbindelse med indsætning af nye høns i meget kolde vinter perioder. Der er således ikke monteret fastvarme system i staldene. Forbruget af fyringsolie ligger på ca. 3.500 ltr. pr. år. Opbevares i 1.500 ltr. overjordisk olietank fra 2010 placeret ved bygning 5, se bilag 2.

EI:

Der anvendes primært strøm til ventilation i produktionen.

For at maksimere effekten af ventilationen rengøres ventilationens mekaniske dele (herunder luftkanaler og fans) ved hvert holdskifte. Dette noteres i logbog.

For at undgå overventilation og dermed ekstra strømforbrug er der en styring af anlægget. Der kan reguleres i forhold til temperatur, luftfugtighed og kurvestyring (indsætningsdato/vægtinterval). Ventilationsdata logges i styringscomputer. Normen for strømforbrug er 1030 kwh/167 årshøner.

Der vælges belysning som tager hensyn til elforbruget og dyrevelfærd.

Der opsættes lysstofrør (sparepære) med lysdæmper. Der anvendes en type lysdæmper (højfrekvent) med et lavt effekttab. Der er ingen LUX-styring (dagslysregulering), da der ikke er vinduer eller lysplader i produktionsdelen.

Formateret: Punkttopstilling

Tilvalg af BREF:

Timerindstilling: Belysningen reguleres i forhold til hønernes adfærd og alders- / udviklingstrin. Længden af lysperioden følger en forudbestemt kurve, som tager hensyn til dyrenes alder og produktions trin. Zoneopdeling: I pakkerum og forrum er opsat lys som giver medarbejdere optimale muligheder for at udføre deres arbejde. Lyset over pakkemaskine følger krav i arbejdsmiljø lovgivning. Staldbelysningen er styret separat.

Det samlede el-forbrug i ansøgt produktion forventes at ligge på ca. 140.000 kWh pr. år (hovedsagligt til ventilation). Derudover forventes et elforbrug til kemiske luftrensning på ca. 65.000 kWh pr. år.

Vandforbrug:

Staldene i blødsættes inden vask. Rengøringen vil blive afsluttet med en desinfektion. Drikkenipler placeres højt for at lette hønernes vandoptagelse og minimere vandspild. Spildrender anvendes primært ved slagtekyllinger. Vandforbruget til drikkevand er anslået til 200 g/dag/høne. Det samlede vandforbrug (drikke- og vaskevand) forventes at blive på ca. 1.500 m³ pr. år.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers tiltag med henblik på reduktion af energi- og vandforbruget med BREF-dokumentet vurderes det, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Kommunen vurderer på baggrund af de oplyste forbrugsmængder, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

4.6.4.5. Spildevand herunder regnvand

Vilkår:

4.6.4.5.1. Al vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogne skal foregå på befæstet, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder eller særskilt opsamlingsbeholder.

4.6.2.4.5.2. Hvis ikke vaskepladsen findes i forvejen, skal den befæstede plads udføres i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblad for "Udenoms faciliteter, Vaskeplads til landbrugsmaskiner", nr 103.11-03, revideret 14.04.09. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter godkendelsesdato.

Til rengøring af staldanlæg bruges ca. 400 m³ om året. Vaskevand fra staldanlæg ledes til samletanke. Se afløbsplan. (Se bilag 2) Vaskevandet udspreddes efterfølgende på harmoniarealet. Jf. Miljøstyrelsens vejledning kan dette procesvand uden særlige krav spredes på marker.

Tagvand fra stalde, øvrige produktionsbygninger samt stuehus ledes til terræn.

Sanitært spildevand

Toilet i forbindelse med driften tilkøbes nedsivningsanlæg.

Kommunen vurderer, at kapaciteten i samletankene er tilstrækkelig til at rumme de angivne mængder spildevand i ansøgt drift, herunder regnvand. Ligeledes vurderer kommunen, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis.

Der gøres opmærksom på, at udledning af øvrigt overfladevand og tagvand kræver kommunal tilladelse, som skal være ansøgt og meddelt inden byggeriet påbegyndes.

Formateret: Punktstilling

Kommentar [knsu5]: Dette vilkår er vores egen formulering. Skal altid med.

Formateret: Punktstilling

Kommentar [d1ansam6]: Dette afsnit skal kun med ved nyetablering af vaskeplads. Findes der en vaskeplads i forvejen, skal den vurderes på tilsyn og kan den bruges, slettes dette afsnit.

Kommentar [d7]: Kun med, når der er nybyggeri.

4.7.4.6. Affaldshåndtering**Formateret:** Punktopstilling

I bilag 1 ses ansøgers redegørelse for hvordan de forskellige typer af affald håndteres.

Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer. Dette betyder bl.a. at alt miljøfarligt affald skal sorteres i separate beholdere og at aflevering til rette modtager skal kunne dokumenteres overfor kommunen.

Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen.

4.8.4.7. Driftsforstyrrelser eller uheld**Formateret:** Punktopstilling

Ansøgers redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: ventilationssvigt, forkerte foderblandinger, uheld ved transport af husdyrgødning.

Der er etableret en alarm på ventilationsanlægget således, at der i forbindelse med driftsstop bliver iværksat nød ventilation i anlæggene. Indlægssedler bliver kontrolleret ved leveringen af foder, og ved driftsstop på foderanlægget bliver alarmen aktiveret. Det tilstræbes at opbevare, transportere og udsprede husdyrgødningen uden spild undervejs. Et eventuelt spild vil efterfølgende blive fjernet.

Forkert foder bliver udskiftet så snart, der er kendskab til fejlløse. Ventilations- og foderanlægget vil blive tilset umiddelbart efter, at alarm for driftsstop er modtaget. Evt. spild af husdyrgødning bliver opsamlet og der gøres tiltag så videre spredning stoppes. Ved større uheld kontaktes myndighederne.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, forureninger m.v. Beredskabsplanen var vedhæftet ansøgningen.

I bilag 5 ses kort over ejendommen med placering af pulverslukkere, spåner og hovedafbryder for el og vand.

Kommunen har vurderet beredskabsplanen og finder, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

Kommentar [AS-P8]: Det VIL vi simpelt hen have, så vilkårene er strøget...

5. GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNDTERING

5.1. Gødningstyper og mængder. **Overblik**

Nedenstående **oversigt** viser den årlige produktion af husdyrgødning på ejendommen samt modtaget og afsat husdyrgødning. I bedriften produceres årligt ca. 1.300 m³ fast gødning (normal). I de følgende afsnit redegøres nærmere for de enkelte gødningstyper og deres **håndtering**.

Gødningstype	DE
Produceret dybstrøelse	142,24
Produceret fast gødning	71,02
Dybstrøelse afsat til Karmisholtvej 125, 9830 Tårs	- 91,61
Dybstrøelse afsat til biogasanlæg	- 50,63
Fastgødning afsat til biogasanlæg	- 71,02
I alt (til udspreddning på ejede og forpagtede arealer)	0,00

5.2. Flydende husdyrgødning

Der produceres eller modtages ingen flydende husdyrgødning på ejendommen. Eneste flydende fraktion er vaskevand fra rengøring af staldanlæg, se afsnit 4.5.

5.7.5.3. Fastgødning inkl. dybstrøelse

Vilkår:

5.7.2.5.3.1. Der skal laves skriftlig aftale med biogasanlæg om årligt at modtage dybstrøelse svarende til 50,6 DE og fast gødning svarende til 71 DE. Aftalen skal indsendes til Hjørring Kommune senest 1 måned efter at udvidelsen er påbegyndt.

Alt dybstrøelse og fast gødning fjernes fra staldene efter endt produktionsrunde. Der er ingen opbevaring af dybstrøelse eller fast gødning på ejendommen udenfor staldanlæggene. Herefter afsættes al husdyrgødningen til tredjemandsarealer og biogasanlæg.

6. GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

6.1. Lugt

Miljøstyrelsens ansøgningsssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsetyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Kommentar [K9]: Hvis der kun er en gødningstype samles det hele til et afsnit, og i overskriften fjernes "Overblik"

Kommentar [knsu10]: Et overblik. Kun relevant, hvis flere "typer" i spil og afsat/modtaget gødning. Medtag kun relevante rækker og kolonner: Fosfor relevant hvis følsom recipient. DE relevant ved afsat/modtaget gødning.

Kommentar [d1ansam11]: Ved 2/3 DE kvæg kan der gås til 1,7 eller evt. 2,3 DE/ha. Samarbejdsaftale med kvægbrug kan give svinebrug/plantebrug adgang til 1,7 DE/ha.

Formateret: Punkttopstilling

Formateret: Punkttopstilling

Områdetype	Lovens krav: minimum afstand (m) - Geneafstanden	Aktuelle afstande (m) fra staldafsnit:		
		Staldafsnit 1.1.2	Staldafsnit 1.1.3	Staldafsnit 1.1.4
Byzone og sommerhusområde	566	1971	1935	1956
Samlet bebyggelse	422	1969	1933	1953
Enkelt bolig	193	189	185	226

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen. Placering af staldafsnit fremgår af bilag 2.

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumkrav til lugtgeneafstande til de forskellige typer af beboelser i området.

Kommunen forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionens foderanlæg. Der vil være en emission af lugt fra staldventilationen. Lugtgenerne fra staldventilationen kan begrænses ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnittene og udstyr. Idet der etableres kemisk luftvasker i både den nye og i den eksisterende rugeægsstald, forventes en betydelig lugtreduktion fra staldanlæggene.

6.2. Fluer og skadedyr

Der er god orden i og omkring staldanlægget. Derudover er der et højt hygiejneniveau. Der holdes i videst mulig omfang ryddeligt omkring ejendommen, for at undgå at tiltrække skadedyr. Døde dyr opbevares i lukkede containere indtil afhentning af DAKA.

Husdyrbruget har aftale med autoriseret firma om skadedyrsbekæmpelse.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.). Det vurderes, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

6.3. Støj fra anlægget og maskiner

6.3.1. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer: Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver referencetiden inden for den pågældende periode.

Mandag-fredag kl. 07-18 (8 timer) Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-07 (½ time)	Alle dage kl. 22-07 Maksimal værdi
55 db (A)	45 db (A)	40 db (A)	55 db (A)

De væsentligste stationære støjklender fra husdyrbruget er aflæsning og indblæsning af foder samt ventilation fra staldanlægget. Ventilationen er frekvensstyret og tilkoblet automatisk styringsenhed, der sikrer mod overventilation af stalde.

De væsentligste periodiske støjgener vil være fra landbrugsmaskiner i forbindelse med levering af foder og dyr. Leverance af foder og afhentning af dyr foregår så vidt mulig indenfor normal arbejdstid på hverdage.

Markarbejde vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde.

Kommunen forventer ikke, at driften af husdyrbruget vil give anledning til væsentlige støjgener for naboer.

Kommentar [AS-P12]: Hvis der da er stor afstand...

6.4. Transport

I miljøgodkendelsen skal der indgå en vurdering af, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlig miljømæssige gener for de omboende. Færdsel på offentlig vej reguleres derimod af færdselsloven og håndhæves af politiet. Forhold vedrørende private fællesveje administreres af kommunen som vejmyndighed efter privatvejsloven.

Hovedparten af transporter til og fra ejendommen med foderstoffer og levering/afhentning af dyr, æg, samt transporter af husdyrgødning sker fortrinsvis i dagtimerne, men kan forekomme på alle tider af døgnet. Udbringning af husdyrgødning kan ske aften og nat i forårsperioden.

Kommunen vurderer, at omfanget af kørsel til og fra ejendommen ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området. Antallet af transporter fremgår af bilag 1. Kort over transportveje ses i bilag 4.

Støj og rystelser i forbindelse med transport, vil dog altid være afhængig af i hvilket omfang landmanden forstår at vise hensyn, dvs. måden der køres på og tidspunktet.

Der gøres opmærksom på, at en evt. ny adgangsvej til staldanlægget fra Agdrupvej kræver særskilt tilladelse fra Hjørring Kommune. Der skal være ansøgt og meddelt tilladelse inden vejarbejdet påbegyndes.

6.5. Støv fra anlæg og maskiner

Fra anlægget kan der fremkomme støvgener i forbindelse med håndtering af strøelse og ved levering og indblæsning af foder.

Kommunen vurderer, at støvgener fra anlægget og fra transporter ikke vil medføre væsentlige gener for beboerne i lokalområdet.

Støv som følge af transporter, vil dog altid være afhængig af, i hvilket omfang chaufføren forstår at vise hensyn, dvs. måden der køres på og tidspunktet.

6.6. Lys

Udendørs lyskilder er markeret på anlægstegningen (bilag 2). Der er sensorer på hovedparten af den udendørs belysning, hvilket reducerer el-forbruget til lys. Der anvendes lavenergi-belysning. Der er dagslysstyring på udendørs belysning og timer på lys i de nye staldafsnit.

Kommunen forventer ikke, at belysningen på ejendommen vil medføre væsentlige gener for trafikanter eller naboer.

7. BEDRIFTENS PÅVIRKNINGER AF NATUR OG MILJØ

7.1. Ammoniakfordampning og naturområder

Beregninger af bedriftens fordampning af ammoniak er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningsystem. Beregningerne viser at fordampningen af ammoniak fra nudriften er 4.791 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 6.680 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 1.889 kg kvælstof pr. år.

Kommentar [Bemærk13]: 15, 20 eller 25 %, alt efter hvornår ansøgningen er sendt til kommunen Eller græs %en...

Ifølge husdyrmiljøloven er det et krav, at der skal ske en reduktion af ammoniakfordampningen på 15 % for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde – i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Beregningerne viser, at dette krav er opfyldt. Ansøger har opfyldt det ved at gennemføre foderkorrektion og ved anvendelse af kemisk luftrensning.

Fordampningen af ammoniak vil primært ske fra staldventilationen.

Hjørring Kommune har vurderet om der i forbindelse med udvidelsen er behov for beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, er fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning⁴. Hjørring Kommune har konkret vurderet, om der er naturområder, der efter Kommunens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesloven⁵. Endvidere har Kommunen vurderet om det ansøgte projekt i sig selv eller tilsammen med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-områder og/eller leve- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter væsentligt⁶. Herved har Hjørring Kommune sikret sig at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelige med hensynet til omgivelserne⁷.

Hjørring Kommunes vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg⁸.

I nærheden af ejendommen er der ingen Natura 2000 områder, men flere små overdrev, heder, moser, kultur- og naturenge, søer og vandløb beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Den forøgede belastning af ammoniak fra stald og lager i 5 udvalgte naturpunkter (Fig. 1) er beregnet til 0,1 – 7,1 kg N/ha per år. Totalbelastningen fra nærliggende udbringningsarealer til naturpunkt 5 er beregnet til 0,1 kg N/ha per år.

Kommunen vurderer, at udvidelsen:

- vil have en neutral effekt på Natura 2000 områder
- vil have en neutral effekt på arter beskyttede efter EF-habitatdirektivet bilag IV og II
- ikke vil påvirke naturarealer beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3. Der er i denne vurdering medtaget en kumulativ effekt, idet der inden for en radius på 1.000 m fra be-driften er registreret 2 andre ejendomme med mere end 75 DE
- vil have en neutral betydning for de biologiske værdier i det fredede område Ugilt Lyngbakke, der er den nærmeste fredning med kvælstoffølsom natur
- vil have en neutral effekt på beskyttet natur, som støder op til ejendommens udbringningsarealer

Kommunen vurderer samlet, at den projekterede udvidelse kan gennemføres uden negative konsekvenser for den omgivende natur.

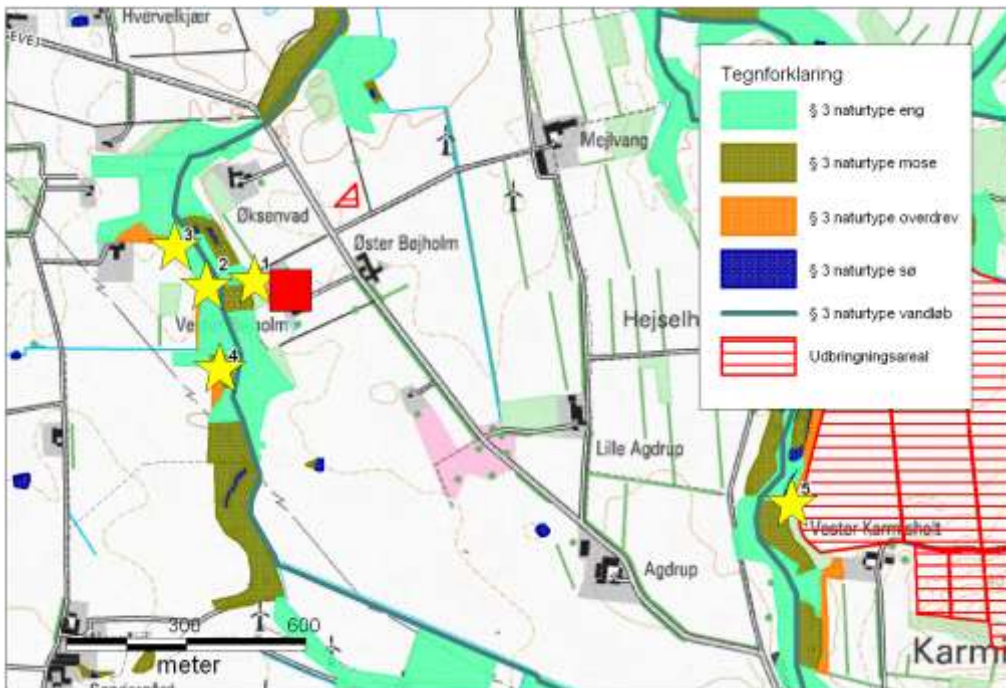
⁴ Jf. § 23 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

⁵ Jf. § 29 i Husdyrgodkendelsesloven

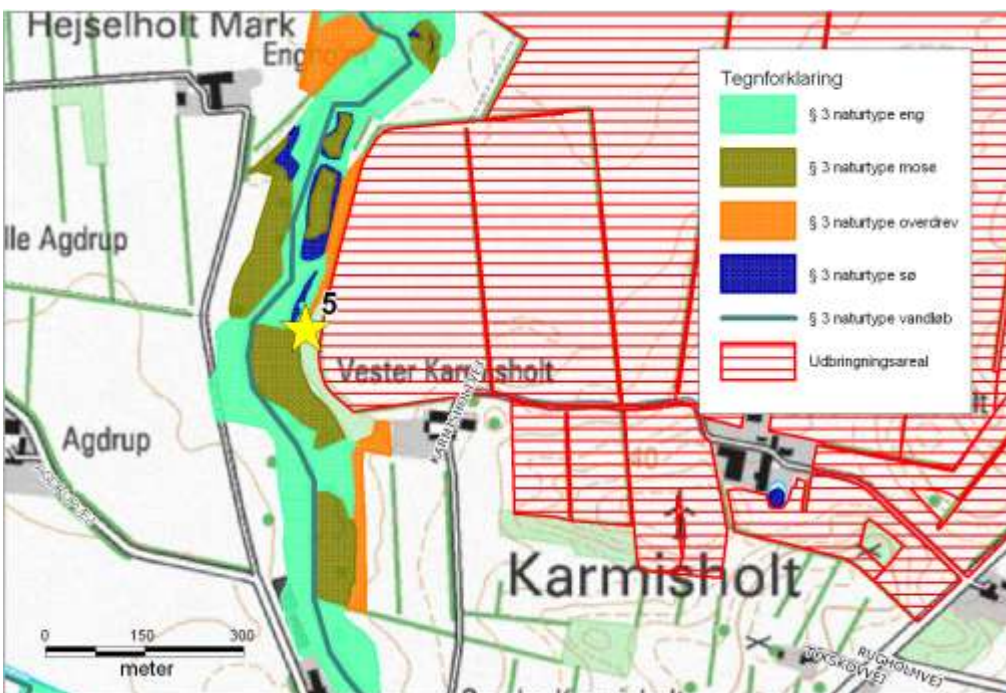
⁶ Jf. §§ 7, 8 og 11 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

⁷ Jf. § 19 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

⁸ Jf. § 26 i Husdyrgodkendelsesloven

Figur 1. Ejendommens (rød firkant) beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-5 (gul stjerne).

Figur 2. Udbringningsareal G-4, som ligger lige op ad § 3 beskyttede naturområder og vandløb.

Kommunens detaljerede vurdering af naturforholdene ses i bilag 6.

7.2. Oversigt over bedriftens udbringningsarealer

92,2 ha udbringningsarealer er aftalearealer med tredjemand. Arealerne modtager gylle med 1,4 DE/ha. Nedenstående oversigt viser hvor mange ha, der er placeret i forskellige typer følsomme områder.

	I alt, ha	I Nitratfølsomme indvindingsområde	I indsatsplan område	I nitratklasse 1-3	I fosforklasse 1-3
Ejet og forpagtede arealer	0	0	0	0	0
Aftalearealer	92,2	0	0	0	0

Ingen af udbringningsarealerne ligger i nitratfølsomme indvindingsområder, indsatsplan områder, nitratklasse, fosforklasse eller i fosforfølsomme områder. På nedenstående kort vises aftalearealer (blå).

Kommentar [AST14]: Lås fast på max. udvaskningsindeks hvis nitratklasse, grundvand el. kritisk kattegat opland.

Kommentar [K15]: Tilføj eller fjern relevante kolonner.

Kommentar [K16]: Der kan gives et kort resume af væsentlige problemstillinger.

De mulige konsekvenser for de berørte følsomme områder er nærmere beskrevet og vurderet i de følgende afsnit.

7.3. Vandløb og søer

Vandløb:

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen⁹ må flydende husdyrgødning ikke udbringes på arealer, der skrånere mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 meter fra vandløbets, søens eller fjordens øverste kant.

Ifølge naturbeskyttelsesloven¹⁰ må landbrugsaktiviteter ikke medføre en ændring af nærliggende naturområders tilstand. Tilstrømning af næringsstoffer fra tilstødende, skrånende udbringingsarealer vil i nogle situationer kunne medføre en sådan tilstandsændring.

Kommunen har konstateret, at ingen af udbringingsarealerne i ansøgningen skrånere mere end 6° ned mod vandløb og naturområder beskyttede efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Det er derfor Kommunens vurdering, at der ikke er behov for at stille krav ud over allerede eksisterende lovgivning.

A-målsatte søer:

Der er ingen A-målsatte søer i nærheden af ejendommen. Nærmeste A-målsatte sø er Vandplasken, der ligger ved Kærsgård Strand, som ligger mere end 18 km fra ejendommen.

Vandplasken består af tidvist oversvømmede lavninger eller områder med konstant vanddække, der har status af næringsfattig sø. Området er levested for flere bilag IV-arter bl.a. spidssnudet frø, strandtude samt markfirben, og har en overordentlig artsrig vegetation med mange karakteristiske, sjældne eller meget sjældne arter bl.a. Dværgulvefod, Mygblomst, Liden Padderokke og Pukkellæbe. Flere af disse arter har kun få voksesteder i Danmark i øvrigt.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Ejendommens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af naturtypen vil være marginal, og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakbelastning.

Kommunen vurderer, at ejendommen ikke påvirker naturtilstanden i den A-målsatte sø negativt.

7.4. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag II & IV arter)

Arter beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet bilag IV og II må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV og II i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af bilag IV og II kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport 322 fra DMU samt kommunens kendskab til området at gælde for odder *Lutra lutra*, markfirben *Lacerta agilis* og spidssnudet frø *Rana arvalis*, samt bæklampret *Lampetra planeri*, der er opmærksomhedskrævende og omfattet af EF-habitatdirektivets bilag II.

Kommunen vurderer, at udvidelse af bedriften har en neutral effekt for de nævnte bilag IV og II arter.

7.5. Fjord og hav

Alle udbringingsarealer afvander til Skagerak. Til dette vandområde stilles der i husdyrmiljøloven ikke maksimale grænser for udledning af kvælstof og fosfor, der rækker ud over de generelle harmoniregler til dette vandområde.

⁹ Jf. § 26 stk. 3 i Bekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2007 om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

¹⁰ Jf. § 3 i Lovbekendtgørelse nr. 933 af 24. august 2009 om naturbeskyttelse

Kommunen har vurderet det aktuelle projekts mulige påvirkninger af de marine dele af habitatområderne H1 (Skagens Gren), H203 (Knudegrund) og H202 (Lønstrup Rødgrund). I udpegningsgrundlagene for de 3 områder ses ikke at være kvælstof- eller fosforfølsomme arter i det marine vandmiljø.

Kommentar [d1ansam17]: Derfor er udpegningsgrundlagene IKKE med som bilag. OG skal heller IKKE være det!

Kommunen vurderer derfor, at der ikke er behov for at stille særlige vilkår til projektet, hverken i relation til husdyrloven eller habitatdirektivets forpligtelser.

7.6. Grundvand

Arealer i indsatsplanområder

Husdyrgodkendelsesloven fastlægger, at hvis der forligger en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, der omfatter et projekts udbringningsarealer, skal retningslinjer heri være styrende for miljøgodkendelse af projektet. Der er ingen af de nævnte arealer, der ligger i et indsatsplanområde.

Arealer i nitratfølsomt indvindingsområde

Husdyrgodkendelsesloven stiller krav om, at udvaskningen fra udbringningsarealer i sådanne områder ikke må øges fra nudrift til ansøgt produktion, hvis den i nudriften er over 50 mg nitrat/liter. Der er ingen udbringningsarealer i nitratfølsomt indvindingsområde.

Arealer i kortlagte, nitratfølsomt indvindingsområde

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende indenfor nitratfølsomme indvindingsoplande, det er således ikke nødvendigt at stille vilkår om begrænsning af kvælstofudvaskningen udover de generelle regler.

8. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Kommentar [d1ansam18]: Afsnittet må ikke blive en gentagelse af de BAT beskrivelser og vurderinger der er foretaget under de relevante afsnit.

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi.

BAT er berørt i flere af de tidligere afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EU direktivets krav herom. EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv svine og fjerkræhold fra 2003 (benævnt "BREF") suppleret med de danske BAT-byggeblade er benyttet som værktøj til beslutningstagning vedrørende BAT.

Der skal redegøres for følgende 6 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management,. Såfremt der i eksisterende stalde anvendes stald teknologier, der ikke kan betegnes som BAT, skal der redegøres for hvornår disse staldafsnit renoveres således at de lever op til BAT. Der skal endvidere redegøres for evt. fravalg af oplagte teknologier.

I dette kapitel gives en samlet beskrivelse og konklusion vedr. BAT. Ansøgers redegørelser vedr. fravalg af BAT samt en beskrivelse af management og egenkontrol præsenteres. Ansøgers redegørelse er gengivet i *kursiv*. De øvrige BAT-områder er behandlet under de enkelte afsnit.

Kommentar [AS-P19]: Indsæt herunder konsulentens redegørelse.

BAT og staldsystemer

Der anvendes bedste og eneste staldsystem til produktion af rugeæg: staldsystemet er gulvdrift, hvor husene er udstyret med net gulv over gødningskummer i 2/3 af husets grundflade, og et skrabeareal med strøelse (spåner) i 1/3 af husets grundflade.

Idet der er tale om rugeæg til slagtekyllingeproduktion er der høje krav til minimering af evt. smitterisikoer. Det er derfor ikke muligt at anvende staldtyper med gødningsbånd eller andre typer af udmugningsanlæg.

Rugeægsproduktion er ikke beskrevet i BREF dokumentet. Der findes kun en staldtype i Danmark. I BREF står der, at følgende staldsystem til konsumægproduktion er BAT: Beriget Buranlæg.

Fravalg af BAT

Der findes til dato to BAT blade der vedrører staldsystemer i fjerkræproduktion:

1. Fjerkræ – Æglæggere, skrabeægsstald. Skrabeægsstald med gødningstørring
2. Fjerkræ – Æglæggere, beriget burægsstald. Gødningsbånd og hyppig udmugning.

1: Gødningstørring er fravalgt, da effekten af gødningstørring er afhængig af der er tilstrækkeligt frirum mellem gødningen og undersiden af slattet. I BAT byggebladet er det beskrevet i forhold til konsumægsproduktion med gulvdrift. Rugeægsproduktion har dels meget mindre slats og dels en meget lavere slats. Det lavere slats skyldes at hønerne er meget større end konsumæghøner, det betyder at de ikke kan springe op på slattet som de mere høner kan. På den baggrund er gødningstørring fravalgt.

2: Der er ingen gødningsbånd i rugeægsproduktionen
På den baggrund er BAT byggebladet fravalgt.

Biologisk luftrensning:

Der er ingen BAT blade med biologisk luftrensning. Det er endvidere ikke muligt at benytte biologisk luftrensning i stalde med hold drift, hvor stalden står tom i en længere periode.

Kemisk luftvasker:

Der er regnet både med fuldrensning og med delrensning. Ved fuldrensning er omkostningerne 253 kr. pr. kg. reduceret N og 107 kr. pr. kg. reduceret N ved delrensning. (ikke medregnet ekstra omkostninger til etablering af luftrensning i eksisterende stalde).

Udgifterne pr. kg reduceret N overstiger både ved fuldrensning og delrensningen 100 kr. pr. kg reduceret kvælstof. Teknologien vurderes på den baggrund ikke at være BAT i dette projekt. Teknologien Kemisk luftrensning er endnu ikke driftsikker. Ansøger vurderer på den baggrund kombineret med omkostningerne, at teknologien ikke er BAT i dette projekt.

Management og egenkontrol

- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Danhatch kontrolprogram.
- Staldafsnittene er tilkøbet alarmanlæg.
- Der føres daglig kontrol med foder, vandforbrug, kølerumstemperatur, ventilation, ægproduktion og dødelighed. Hertil benyttes staldtavle og logbog.
- Uregelmæssigheder i driften noteres i logbog.
Ægindsamling foretages efter endt æglægning så flest mulige æg pakkes for korrekt opbevaring.
- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.
- Der er fast dyrlægeaftale.
- Dyrene tilses dagligt iht. Bekendtgørelse 533 om beskyttelse af æglæggende høner.
- I forbindelse med hvert holdskifte kontrolleres anlæg og inventar. Evt. reparationer udføres.
- Ejendommens forbrug registreres løbende. Kan dokumenteres ved udskrift af revisionsliste.
- Spildevandstank bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.
- Beredskabsplan gennemgås og revideres årligt, således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt.

Samlet vurdering:

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Kommunen har med baggrund i ansøgers redegørelse for staldindretning, foder, opbevaring/ behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management og egenkontrol vurderet, at det ansøgte lever op til niveauet for BAT for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse med de vilkår der er stillet i denne godkendelse. BAT vurderingen omfatter også de eksisterende stalde.

Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering uden hensyn til om beskyttelsesniveauerne i husdyrmiljøloven er overholdt.

Samlet for de eksisterende stalde er det vurderet, når der tages hensyn til staldenes alder og bygningsmæssige stand, samt proportionalitet mellem miljøeffekt og omkostninger, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til BAT i perioden frem til første revurdering af denne godkendelse.

9. ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

Kommentar [K20]: Kun for § 12

9.1. Alternative løsninger

Alternativet til det ansøgte projekt vil være etablering af en rugeægsproduktion på en anden ejendom. Men den planlagte udvidelse ligger i forbindelse med en eksisterende rugeægsproduktion og derfor væsentlig mindre etableringsomkostninger end ved en ny placering, her tænkes specielt på pakkeri m.v.

Det er i dag nødvendigt med en vis produktionsstørrelse af det enkelte anlæg (gård) for at kunne producere rugeæg, det kræver rugeriet for at indgå i et samarbejde.

Kommunen vurderer samlet set, at de behandlede alternativer ikke er bedre end det ansøgte projekt.

9.2. 0-alternativet

0-alternativet vil medføre at produktionen må lukke på sigt, da rugeriet ikke ønsker samarbejdspartner under en vis størrelse. Derfor er der reelt tale om starten på afvikling af produktionen.

Det er kommunens vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på Agdrupvej 305 ikke påvirker lokalområdet i negativ retning, se nærværende miljøgodkendelse.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet kontra udvidelsen bedriften, er det kommunens vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring Agdrupvej 305 end ved den nuværende produktion – jf. kapitel 6 om lugt-, støj- og fluegener samt lysforhold.

Hirtshals den 18. marts 2011.

Peter Lindhard Birch

Teknik & Miljø

Team Erhverv

Kommentar [d1ansam21]: Ansøgers redegørelse for alternativer og 0-alternativet klippes evt. ind – og sættes i kursiv

10. BILAG

Bilag 1. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)

Energi- og ressourceforbrug	Ansøgningsnr. 21044	Dato 10.12.2009
Oplysninger om ejendommen "Vester Bøjholm", Agdrupvej 305, Tårs		

A. Ventilation af driftsbygninger					
Bygning nr.	Antal afkast	Afkast højde, m	Afkast højde, over tag	Overtryk/undertryk/ andet	Bemærkninger
1.1.1	8				nedrives
1.1.2	5	9 m	0,7 m	Undertryk	
1.1.3	10	8,5 m	0,7 m	-	
1.1.4	10	8,5	0,7 m		
Bemærkninger:					

B. Spildevand				
Spildevandstype	Årlig mængde, ca. m3		Opsamling / bortskaffelse	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Sanitært spildevand (drift)	0	50		Bundfældningst. Nedsivningsanl.
Vaskeplads	0	0		
Tagvand fra stalde	1940 m3	2840 m3	Udledning	udledning
Bemærkninger:				

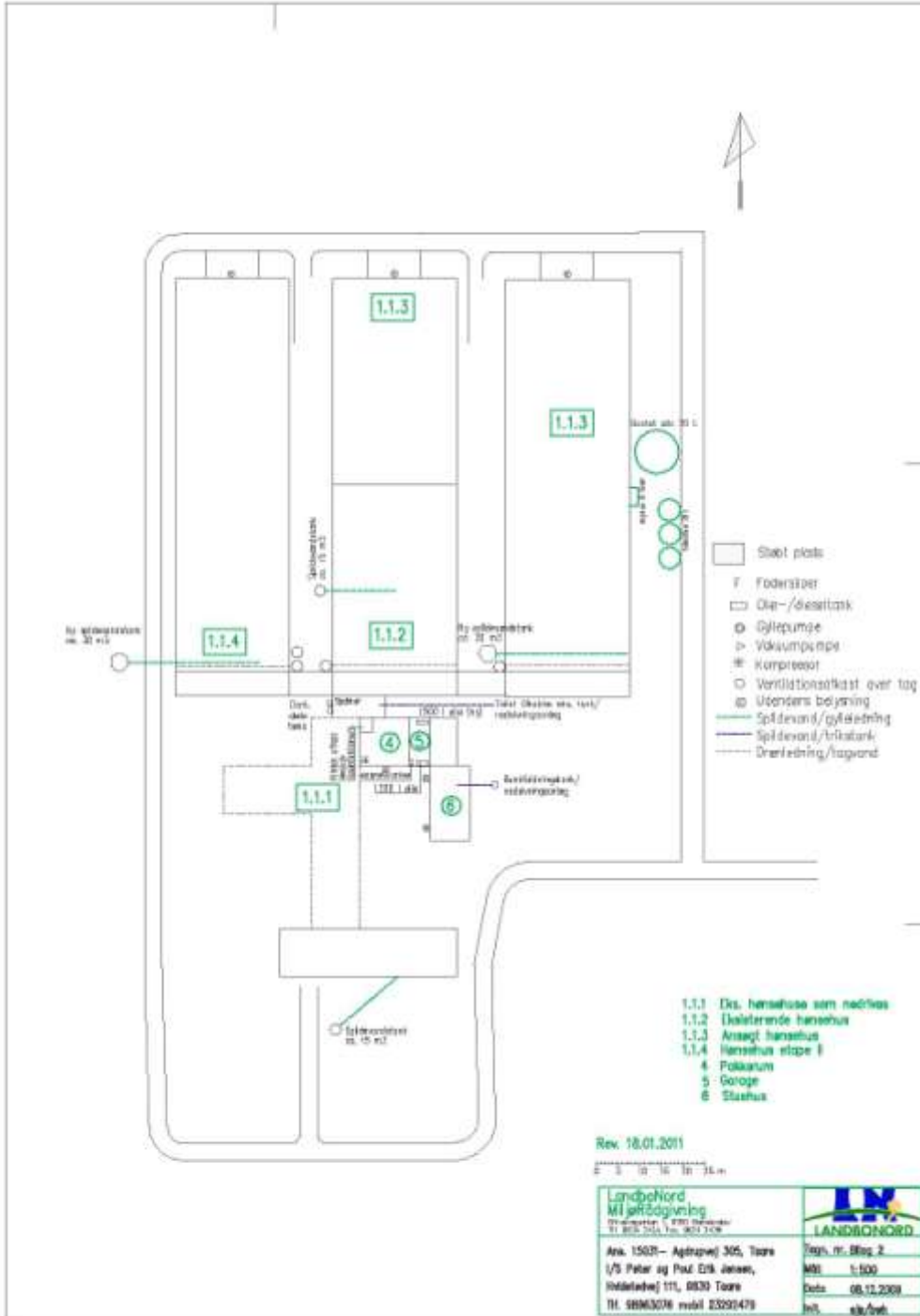
C. Forbrug af råvarer, energi og vand			
Ressource	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (tanktype, bygning, indretning)
Diesellole til traktorer m.v.			Markbrug drives fra anden ejendom
Fyringsolie	2000 l	3500 l	
Smøreolie			Anden ejendom
Kunstgødning			-
Indkøbt foder	470 t	920 t	Udendørs siloer
Pesticider			Anden ejendom
Kemikalier*			-
Elforbrug til lys, opvarmning m.v.	70.000 kwh	140.000 kwh	Skønnet forbrug
Drikkevand og vaskevand (drift)	1.000 m3	1.500 m3	
Syre		7.7000 l	Skønnet forbrug
Andet			
Bemærkninger: Der anvendes desinfektionsmiddel når der indsættes nye hold. Rengøringsholdet medbringer selv desinfektionsmiddel.			

D. Transport til og fra ejendommen						
	Antal/mængde pr. år		Kapacitet pr. transport		Antal transporter pr. år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Køb af hønniker	14.000	28.000	7.000	7.000	2	4
Salg af rugeæg	1.990.000	3.920.000	28.430	56.000	70	70
Høns til slagteri	11.700	23.050	3.900	3.840	3	6
Døde dyr	1400	2800	28	56	52	52
Indkøbt foder	470 t	920 t	18 t	30 t	26	31
Husdyrgødning	315 t	620 t	10 t	10 t	32	62
Fyringsolie	2000 l	3500 l	2	3	1200 l	1200 l
Spåner	21 paller	42 paller	21	21	1	2
Bemærkninger:						

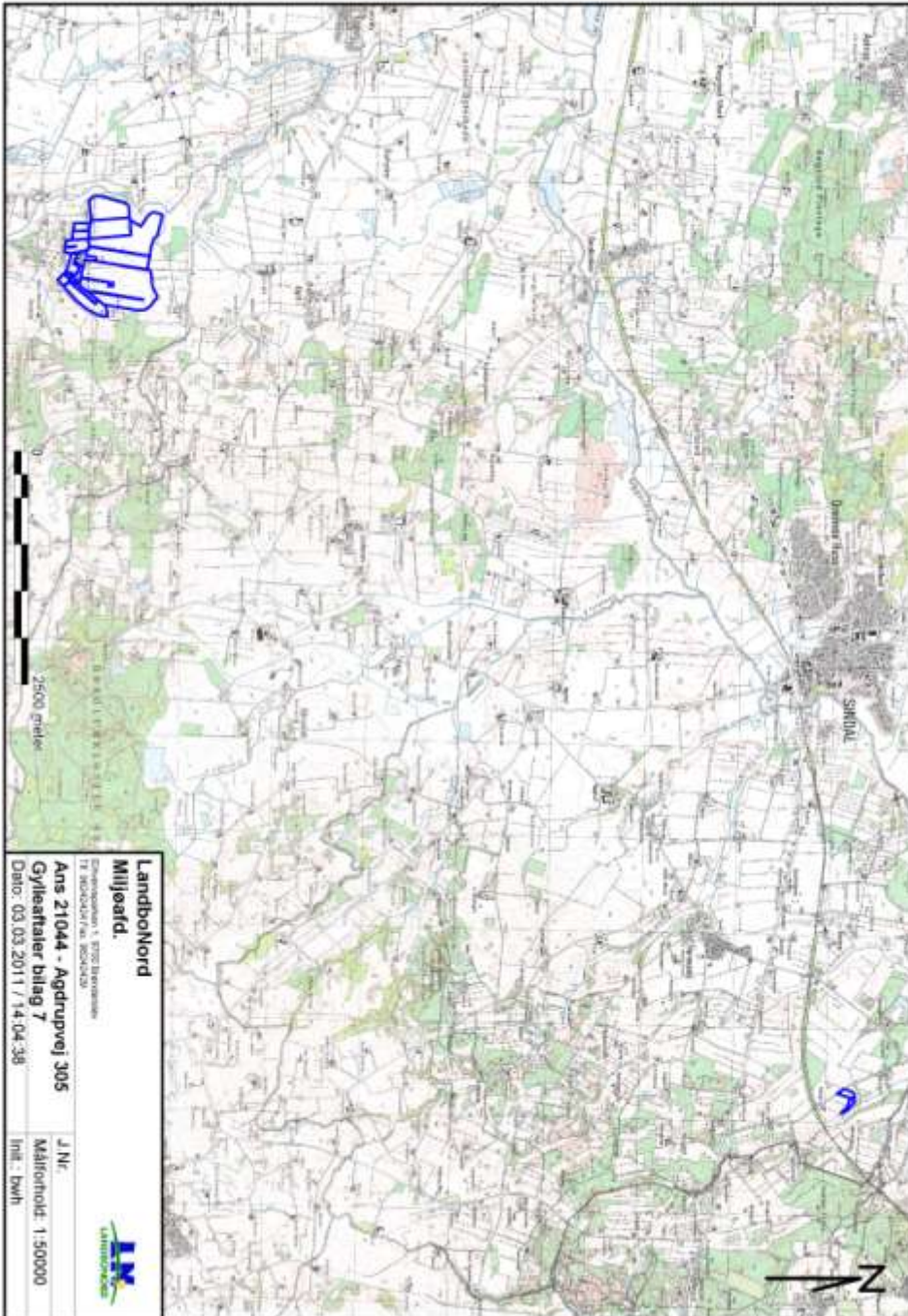
E. Affald		
	Opbevaring	Bortskaffelse
Dagrenovation	container	Kommunal ordning hver uge
Døde dyr	container	DAKA hver uge
Papir/nylonsække	container	Kommunal ordning
Klinisk risikoaffald	Depot i pakkerum	Modtagerstation fra anden ejendom
Emballage fra sprøjtemidler	Anden ejendom	Anden ejendom
Rester af sprøjtemidler	-	Modtagerstation fra anden ejendom
Spildolie	-	-
Oliefiltre	-	-
Akkumulatorer	-	-
Dæk	-	værksted
Jern/metal	-	Produkthandler
Lysstofrør	-	Modtagerstation fra anden ejendom
Elektronisk affald		Genbrugsplads
Andet		
Bemærkninger:		

F. Støjkloder			
Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Ventilation	Døgndrift		
Foderanlæg	Ca. ½ time pr. døgn		
Kompressor	Korte perioder		
Dgl. Brug af traktor			
Tømning af huse	14 timer pr. år fordelt over 2 dage		
Transport af levende dyr			
Bemærkninger:			

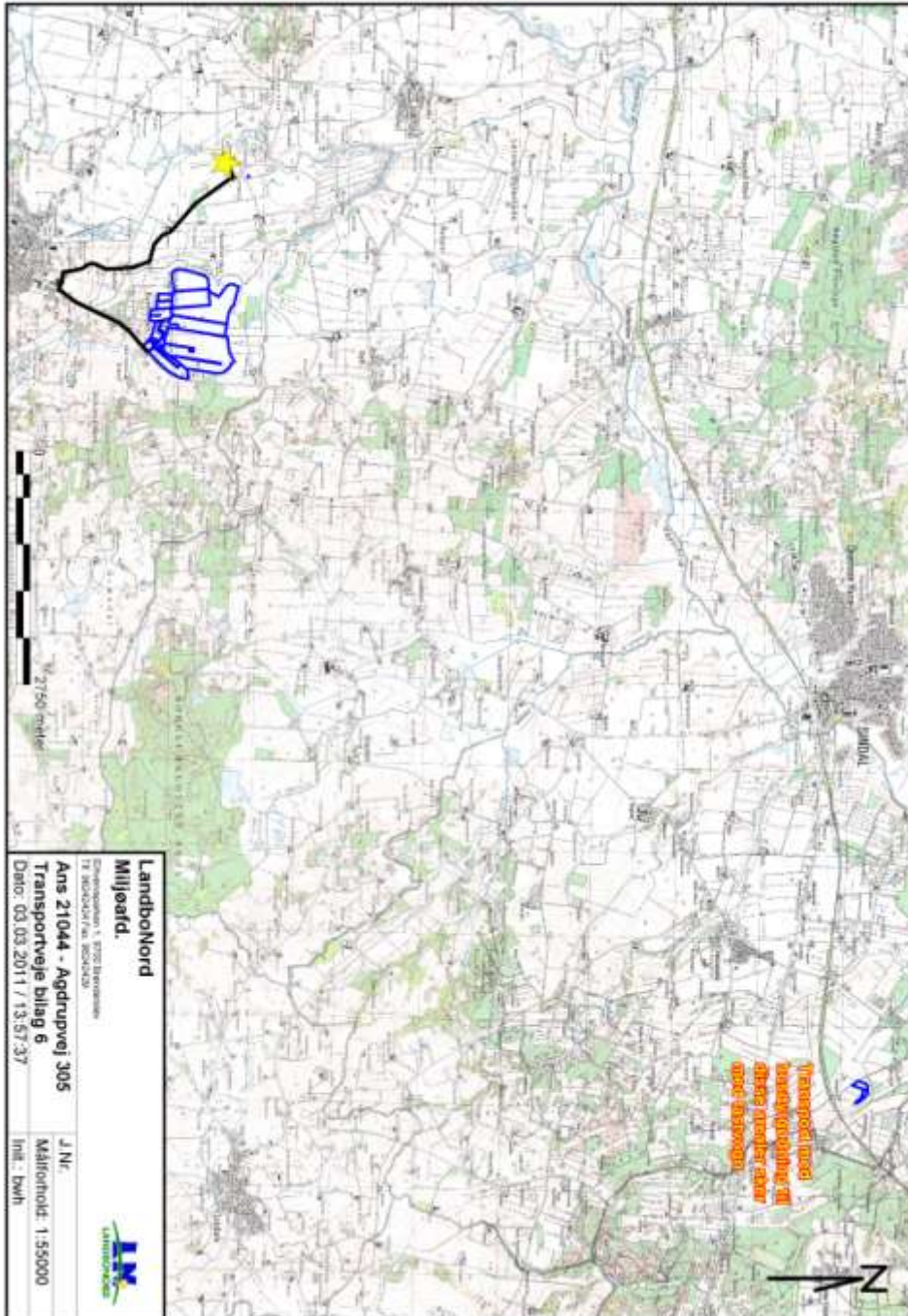
Bilag 2. Anlægstejning med nr. på bygningsafsnit og lagre

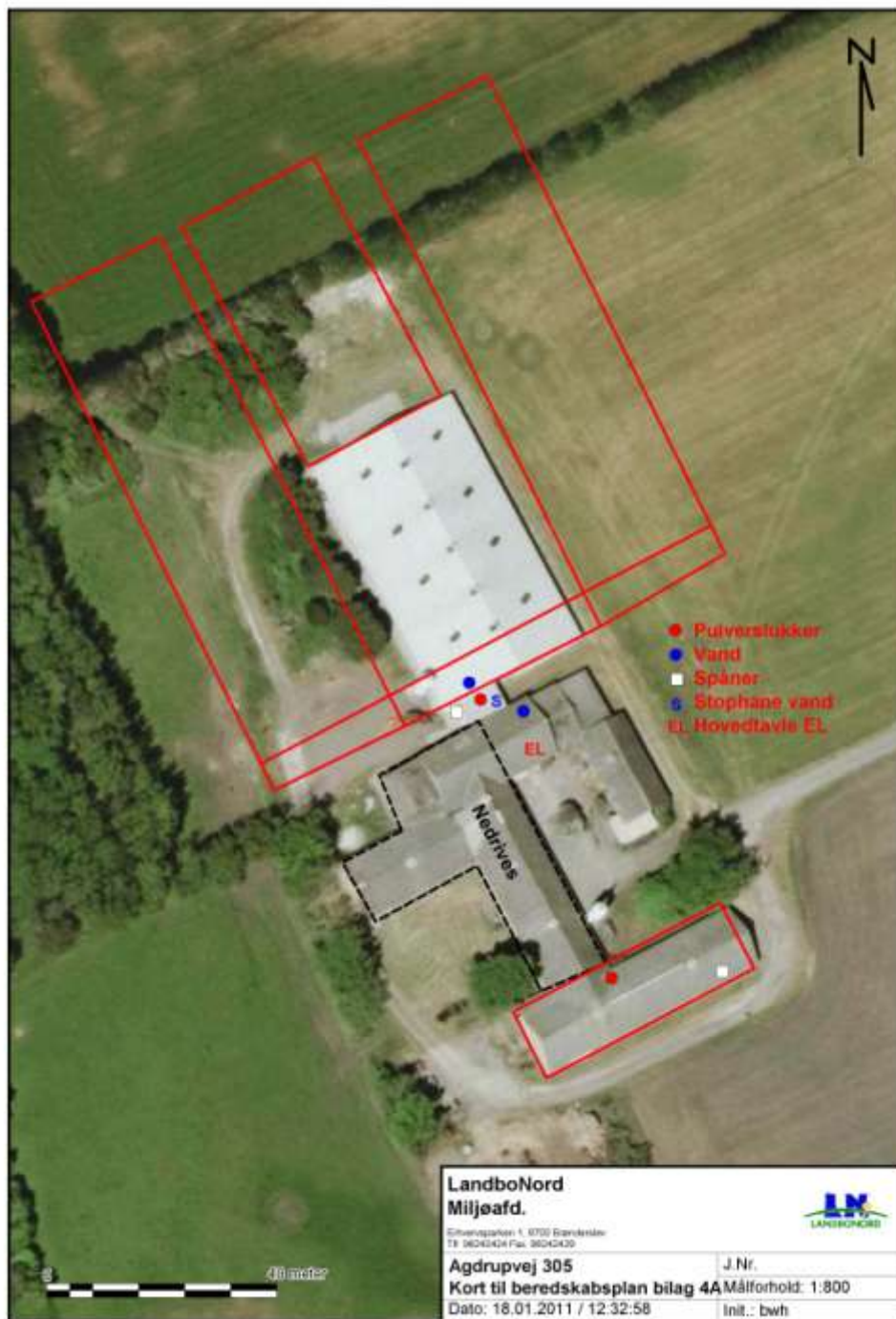
Bilag 3. Udbringningsarealer (gylleaftaler)

Bilag 4. Kort over transportveje

Bilag 5. Kort til beredskabsplan

Bilag 5. Bilag 6. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder

Naturudtalelse vedr. ansøgning om udvidelse (§ 12) Agdrupvej 305, 9830 Tårs

Formateret: Punktopstilling

Kommentar [knsu22]: Hvis udvaskningsberegningerne har nogen betydning skal vilkår om sædskifte altid med !!

Retsgrundlag

Hjørring Kommune har vurderet om der i forbindelse med udvidelsen er behov for beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, er fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning¹¹. Hjørring Kommune har konkret vurderet, om der er naturområder, der efter Kommunens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesloven¹². Endvidere har Kommunen vurderet om det ansøgte projekt i sig selv eller tilsammen med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-områder og/eller leve- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter væsentligt¹³. Herved har Hjørring Kommune sikret sig at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelige med hensynet til omgivelserne¹⁴.

Hjørring Kommunes vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg¹⁵.

Påvirkning af natur

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 4.791 kg N/år i nudrift og 6.680 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 1.889 kg N/år. Ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i beregningerne.

Der er registreret to andre ejendomme med dyrehold større end 75 DE indenfor 1000 meter af udvidelsen. Kommunen vurderer, at der er en kumulativ effekt med hensyn til ammoniakbelastning i forhold til naturpunkterne 1, 2, 3 og 4.

Natura 2000

Der ligger ingen Natura 2000 områder indenfor ejendommen. Nærmeste Natura 2000 område er Tislum Møllebæk (EF-habitatområde nr. 215), der ligger omkring 10 km nordøst for driftsbygningerne.

Udbringningsarealerne er spredt placeret i forhold til ejendommen. Nærmeste Natura 2000 område er Tislum Møllebæk, der ligger omkring 2,5 km sydvest for udbringningsarealerne.

Da ejendommen ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderer Kommunen, at ammoniakfordampning igennem luftbåren ammoniak umiddelbart er den eneste potentielle påvirkning af terrestriske naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for det nævnte Natura 2000 område.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakbelastning.

Kommunen vurderer derfor, at udvidelsen har en neutral effekt på Natura 2000 området.

¹¹ Jf. § 23 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

¹² Jf. § 29 i Husdyrgodkendelsesloven

¹³ Jf. §§ 7, 8 og 11 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

¹⁴ Jf. § 19 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

¹⁵ Jf. § 26 i Husdyrgodkendelsesloven

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag II & IV arter)

Arter beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet bilag IV og II må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV og II i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af bilag IV og II kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport 322 fra DMU samt kommunens kendskab til området at gælde for odder *Lutra lutra*, markfirben *Lacerta agilis* og spidssnudet frø *Rana arvalis*, samt bæklampret *Lampetra planeri*, der er opmærksomhedskrævende og omfattet af EF-habitatdirektivets bilag II.

Kommunen vurderer, at udvidelse af bedriften har en neutral effekt for de nævnte bilag IV og II arter.

Arter beskyttede efter Rødliste, Gulliste, Bern- og Bonn-konventionen

Danmark har et internationalt ansvar for at værne om arter beskyttet ifølge den danske Rød- og Gulliste. For at beskytte deres fortsatte eksistens må de ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Arter opført på Bonn-konventionens liste I og Bern-konventionens liste II og III har Danmark ligeledes et internationalt ansvar for at beskytte. For at beskytte deres fortsatte eksistens må de ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret arter omfattet af Rød- og gullisten samt Bonn- og Bern-konventionen i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af nævnte lister kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport 322 fra DMU samt kommunens kendskab til området at gælde for odder *Lutra lutra*, markfirben *Lacerta agilis* og spidssnudet frø *Rana arvalis*, samt bæklampret *Lampetra planeri*.

Kommunen vurderer, at udvidelse af bedriften har en neutral effekt for de nævnte liste arter.

Beskyttet natur efter naturbeskyttelseslovens § 3 og husdyrgodkendelseslovens § 7

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden. Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal. Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² eller derover. De beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Arealer, der er mindre end 2.500 m², er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår en mosaik af naturtyper med et samlet areal på 2.500 m².

Husdyrgodkendelseslovens § 7 fastsætter en beskyttelse af udvalgte § 3 naturtyper¹⁶. Disse områder er beskyttet mod en merbelastning af kvælstof på 0,3 - 0,7 kg N/ha per år afhængigt af antallet af andre husdyrbrug med mere end 75 DE indenfor 1000 meter af ansøgte udvidelse.

I Hjørring Kommune er arealer beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3 tildelt en målsætning efter, hvor værdifulde de er for at kunne opretholde en rig og varieret natur med gode muligheder for spredning af dyr og planter i Kommunen.

Målsætningssystemet bygger dels på et strukturindeks, dels et botanisk indeks. Strukturindekset indeholder en vægtning af parametre som vegetationsstruktur, drift af arealet herunder evt. afgræsning samt naturtypekarakteristiske strukturer. Det botaniske artsindeks bygger på en vægtning af den enkelte arts score samt områdets artssammensætning og diversitet. Arterne inddeles i typiske arter, positive og særligt positive arter samt problematiske arter.

¹⁶ Jf. Husdyrgodkendelseslovens § 7

Herudover indgår en række planforhold i et areals målsætning. Det gælder områdets:

- Værdi som regionalt og lokalt naturområde
- Værdi som levested for fredede eller rødlistede arter af planter og dyr
- Værdi som yngle- og rasteområde for bilag IV-arter, der er beskyttede efter habitatdirektivet
- Værdi som økologisk forbindelse
- Værdi som kulturmiljø

I nærheden af ejendommen er der registreret flere overdrev, heder, moser, kultur- og naturenge, søer og vandløb beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Overdrev er den mest følsomme naturtype for ammoniakbelastning indenfor bedriftens nærområde (Fig. 1).

Naturpunkt 1:

En mose på ca. 0,56 ha, som er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Mosen ligger langs Agdrup Bæk, der afvander til Uggerby Å. Ved gennemgang af luftfotos ses det, at mosen ikke har været omlagt i de seneste 45 år. Vegetationens struktur fremstår grov, og det vurderes, at det biologiske indhold i mosen er lavt.

Arealet ligger desuden i område udpeget til værdifuldt naturområde i Kommuneplan 2009. På baggrund af naturtilstand og planstatus vurderes mosen at have en middel målsætning og være moderat følsom over for afsætning af ammoniak. Naturtypens tålegrænse vurderes på denne baggrund at ligge i intervallet: 17,5 – 22,5. Da målsætningen for området er middel er tålegrænsen efter kommunens skøn 20,0 kg N/ha per år.

Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 12,5 kg N/ha per år. Den midterste tålegrænse for naturtypen er derfor ikke overskredet ved den generelle baggrundsbelastning. På denne baggrund vurderes det, at merbelastningen i naturpunkt 1 ikke må være højere end 7,5 kg N/ha per år, hvis mosens tilstand ikke skal ændres. Da der ikke er fundet internationalt beskyttede arter på arealet, vurderes det, at der ikke kan stilles krav til den samlede belastning af arealet.

Ved udvidelsen tilføres 7,1 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket Kommunen vurderer som en mindre væsentlig merbelastning, der ikke vil føre til ændring af overdrevets tilstand.

Naturpunkt 2:

Et overdrev på ca. 0,13 ha, som er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3, da det indgår i en mosaik med andre naturtyper med et samlet areal større end 2500 m². Ved gennemgang af luftfotos ses det, at overdrevet ikke har været omlagt i de seneste 45 år. Vegetationens struktur fremstår grov, og det vurderes, at det biologiske indhold på overdrevet er lavt.

Arealet ligger desuden i område udpeget til værdifuldt naturområde i Kommuneplan 2009. På baggrund af naturtilstand og planstatus vurderes overdrevet at have en middel målsætning og være moderat følsomt over for afsætning af ammoniak. Naturtypens tålegrænse vurderes på denne baggrund at ligge i intervallet: 12,5 – 17,5. Da målsætningen for området er middel er tålegrænsen efter kommunens skøn 15,0 kg N/ha per år.

Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 12,5 kg N/ha per år. Den midterste tålegrænse for naturtypen er derfor ikke overskredet ved den generelle baggrundsbelastning. På denne baggrund vurderes det, at merbelastningen i naturpunkt 2 ikke må være højere end 2,5 kg N/ha per år, hvis overdrevets tilstand ikke skal ændres. Da der ikke er fundet internationalt beskyttede arter på arealet, vurderes det, at der ikke kan stilles krav til den samlede belastning af arealet.

Ved udvidelsen tilføres 2,4 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket Kommunen vurderer som en mindre væsentlig merbelastning, der ikke vil føre til ændring af overdrevets tilstand.

Naturpunkt 3:

Et overdrev på 0,5 ha, som er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Ved gennemgang af luft-

fotos ses det, at overdrevet har været omlagt enkelte gange i løbet de seneste 45 år og i perioder har været brugt til afgræsning. Vegetationens struktur fremstår ens, og det vurderes, at det biologiske indhold på overdrevet er lavt.

Arealet ligger desuden i område udpeget til værdifuldt naturområde i Kommuneplan 2009. På baggrund af naturtilstand og planstatus vurderes overdrevet at have en middel målsætning og være moderat følsomt over for afsætning af ammoniak. Naturtypens tålegrænse vurderes på denne baggrund at ligge i intervallet: 12,5 – 17,5. Da målsætningen for området er middel er tålegrænsen efter kommunens skøn 15,0 kg N/ha per år.

Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 12,5 kg N/ha per år. Den midterste tålegrænse for naturtypen er derfor ikke overskredet ved den generelle baggrundsbelastning. På denne baggrund vurderes det, at merbelastningen i naturpunkt 3 ikke må være højere end 2,5 kg N/ha per år, hvis overdrevets tilstand ikke skal ændres. Da der ikke er fundet internationalt beskyttede arter på arealet, vurderes det, at der ikke kan stilles krav til den samlede belastning af arealet.

Ved udvidelsen tilføres 2,2 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket Kommunen vurderer som en mindre væsentlig merbelastning, der ikke vil føre til ændring af overdrevets tilstand.

Naturpunkt 4:

Et overdrev på ca. 0,26 ha, som er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Ved gennemgang af luftfotos ses det, at overdrevet ikke har været omlagt i løbet de seneste 25 år. Vegetationens struktur fremstår grov, og det vurderes, at det biologiske indhold på overdrevet er lavt.

Arealet ligger desuden i område udpeget til værdifuldt naturområde i Kommuneplan 2009. På baggrund af naturtilstand og planstatus vurderes overdrevet at have en middel målsætning og være moderat følsomt over for afsætning af ammoniak. Naturtypens tålegrænse vurderes på denne baggrund at ligge i intervallet: 12,5 – 17,5. Da målsætningen for området er middel er tålegrænsen efter kommunens skøn 15,0 kg N/ha per år.

Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 12,5 kg N/ha per år. Den midterste tålegrænse for naturtypen er derfor ikke overskredet ved den generelle baggrundsbelastning. På denne baggrund vurderes det, at merbelastningen i naturpunkt 4 ikke må være højere end 2,5 kg N/ha per år, hvis overdrevets tilstand ikke skal ændres. Da der ikke er fundet internationalt beskyttede arter på arealet, vurderes det, at der ikke kan stilles krav til den samlede belastning af arealet.

Ved udvidelsen tilføres 0,9 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket Kommunen vurderer som en uvæsentlig merbelastning, der ikke vil føre til ændring af overdrevets tilstand.

Naturpunkt 5:

Et overdrev på 0,4 ha, som er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Ved gennemgang af luftfotos ses det, at overdrevet ikke har været omlagt i de seneste 45 år. Vegetationens struktur fremstår uensartet, og det vurderes, at det biologiske indhold på overdrevet er middel.

Arealet ligger desuden i område udpeget til værdifuldt naturområde samt økologisk forbindelse i Kommuneplan 2009. På baggrund af naturtilstand og planstatus vurderes overdrevet at have en middel målsætning og være moderat følsomt over for afsætning af ammoniak. Naturtypens tålegrænse vurderes på denne baggrund at ligge i intervallet: 12,5 – 17,5. Da målsætningen for området er middel, er tålegrænsen efter kommunens skøn 15,0 kg N/ha per år.

Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 13,9 kg N/ha per år. Den midterste tålegrænse for naturtypen er derfor ikke overskredet ved den generelle baggrundsbelastning. På denne baggrund vurderes det, at merbelastningen i naturpunkt 5 ikke må være højere end 1,1 kg N/ha per år, hvis overdrevets tilstand ikke skal ændres. Da der ikke er fundet internationalt beskyttede arter på arealet, vurderes det, at der ikke kan stilles krav til den samlede belastning af arealet.

Ved udvidelsen tilføres 0,1 kg N/ha per år fra stald og lager. Totalbelastningen fra de omkringliggende udbringningsarealer er beregnet til 0,1 kg N/ha per år (se beregning under afsnittet

'Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturarealer'). Således belastes området samlet (fra stald, lager og udbringningsarealer) med 0,2 kg N/ha per år (Tabel I), hvilket Kommunen vurderer som en uvæsentlig merbelastning, der ikke vil føre til ændring af overdrevets tilstand.

Kommunen vurderer samlet, at merbelastningen fra bedriften og udbringningsarealerne har en neutral effekt for de berørte arealer (naturpunkt 1-5) (Tabel I).

Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturarealer

Udbringningsareal nr. G4 støder op til § 3 beskyttet overdrev (Fig. 2). Det skal bemærkes, at udbringning af flydende og fast husdyrgødning på sort jord og græsmarker per 1. januar 2011, skal ske ved nedfældning¹⁷.

Kommunen har foretaget en beregning af kvælstofbelastningen fra udbringningsarealerne, der støder op til naturpunkt 5. Beregningerne bygger på følgende:

Det samlede udbringningsareal er 118,91 ha, som i alt modtager 15.853 kg N/år i form af fast gødning (4.043 kg N/år) og dybstrøelse (11.810 kg N/år). Tabet af ammoniak fra fast gødning og dybstrøelse er 4,2 % (normalt). Det forudsættes at al dybstrøelse nedmuldes. Den samlede ammoniakfordampning fra udbringningsarealerne er dermed:

Tab fast gødning:	$4.043 \text{ kg N} \cdot 4,2 \% = 169,8 \text{ kg N per år}$
Tab dybstrøelse:	$11.810 \text{ kg N} \cdot 4,2 \% = 496 \text{ kg N per år}$
Tab i alt:	$(169,8 \text{ kg N per år} + 496 \text{ kg N per år}) / 118,91 \text{ ha} = \underline{5,6 \text{ kg N/ha per år}}$

Dette tab benyttes i en fladekildeberegning, hvor der korrigeres for afstand, sidelængde, vindretning, vindhyppighed samt ruhed for opland og naturpunkt. Den beregnede belastning fra udbringningsarealer i naturpunkterne 5 ses i Tabel I. Se vurdering af den samlede kvælstofbelastning fra stald, lager og udbringningsarealer under de enkelte naturpunkter. Øvrige naturarealer vurderes ikke at blive yderligere belastet i forbindelse med den ansøgte udvidelse.

Kulturrenge må kun anvendes som udbringningsarealer, hvis de er anvendt som dette inden 1992 og intensiteten for udbringning ikke øges.

Randpåvirkning som følge af sprøjtning og gødskning af de beskyttede arealer, der grænser op til udbringningsarealerne ses allerede i dag, og vil ikke ændres med den påtænkte udvidelse.

Stærkt skrånende arealer

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen¹⁸ må flydende husdyrgødning ikke udbringes på arealer, der skråner mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 meter fra vandløbets, søens eller fjordens øverste kant.

Ifølge naturbeskyttelsesloven¹⁹ må landbrugsaktiviteter ikke medføre en ændring af nærliggende naturområders tilstand. Tilstrømning af næringsstoffer fra tilstødende, skrånende udbringningsarealer vil i nogle situationer kunne medføre en sådan tilstandsændring.

Kommunen har konstateret, at ingen af udbringningsarealerne i ansøgningen skråner mere end 6° ned mod vandløb og naturområder beskyttede efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Det er der-

¹⁷ Jf. §§ 24 og 38 i Bekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2007 om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

¹⁸ Jf. § 26 stk. 3 i Bekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2007 om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

¹⁹ Jf. § 3 i Lovbekendtgørelse nr. 933 af 24. august 2009 om naturbeskyttelse

for Kommunens vurdering, at der ikke er behov for at stille krav ud over allerede eksisterende lovgivning.

Forhold i forbindelse til Kommuneplanen

Ejendommen har arealer indenfor områder udpeget som værdifuldt naturområde efter Kommuneplan 2009.

I områder udpeget som værdifuldt naturområde må arealanvendelsen ikke forringe muligheden for at opfylde naturkvaliteten for områdets naturtyper, der er fastlagt efter principperne i kommunens naturplanlægningssystem, jf. retningslinje 2.3.4 i kommuneplan 2009.

Merbelastningen i forbindelse med etablering af bedriften vurderes ikke at forringe funktionen af den økologiske forbindelse.

Fredninger

Nærmeste fredede område med ammoniakfølsom natur er Fredningen ved Ugilt Lyngbakke, der ligger mere end 6 km øst for ejendommen. Kommunen vurderer, at ammoniakfordampning derfor er eneste potentielle påvirkning fra udvidelsen.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårene ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakbelastning.

A-målsatte søer

Der er ingen A-målsatte søer i nærheden af ejendommen. Nærmeste A-målsatte sø er Vandplasken, der ligger ved Kærsgård Strand, som ligger mere end 18 km fra ejendommen.

Vandplasken består af tidvist oversvømmede lavninger eller områder med konstant vanddække, der har status af næringsfattig sø. Området er levested for flere bilag IV-arter bl.a. spidssnudet frø, strandtudse samt markfirben, og har en overordentlig artsrig vegetation med mange karakteristiske, sjældne eller meget sjældne arter bl.a. Dværgulvefod, Mygblomst, Liden Padderokke og Pukkellæbe. Flere af disse arter har kun få voksesteder i Danmark i øvrigt.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Ejendommens andel af den luftbårene ammoniakbelastning af naturtypen vil være marginal, og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakbelastning.

Kommunen vurderer, at ejendommen ikke påvirker naturtilstanden i den A-målsatte sø negativt.

Øvrige bemærkninger

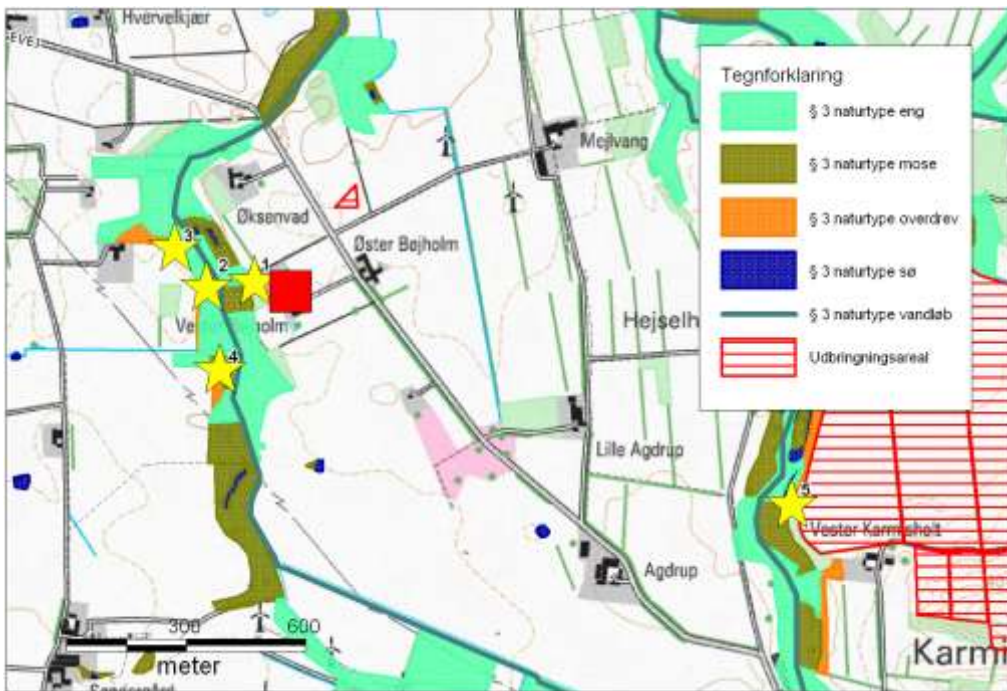
Vurderingen bygger på tolkning af luftfoto, beregning af ammoniakbelastning med de bedst tilgængelige modeller fra DMU samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

Table I. Beregnet ammoniakbelastning i udvalgte naturpunkter. Afstand til stald og lager er opgivet som interval for alle stalde- og lageranlæg.

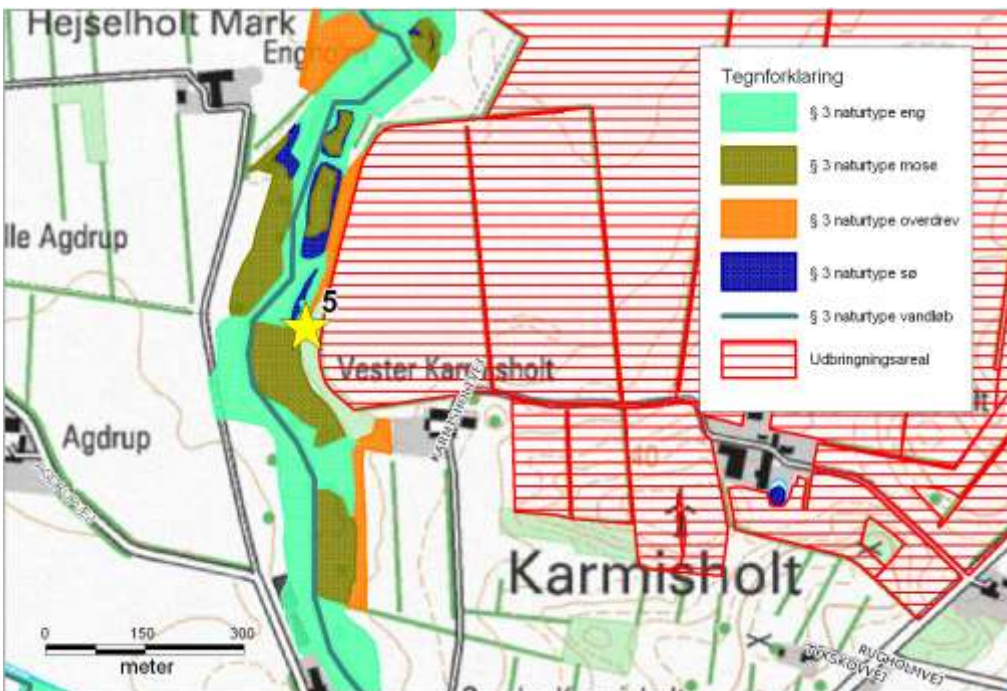
Naturpunkt	1	2	3	4	5
Naturtype	Mose	Overdrev	Overdrev	Overdrev	Overdrev
Målsætning	Middel	Middel	Middel	Middel	Middel
Målsætningsmetode*	C	C	C	C	C
Tålegrænse (kg N/ha per år)	20,0	15,0	15,0	15,0	15,0
Baggrundsbelastning (kg N/ha per år)	12,5	12,5	12,5	12,5	13,9
Merdeposition fra stald og lager (kg N/ha per år)	7,1	2,4	2,2	0,9	0,1
Tilladt merdeposition (kg N/ha per år)	7,5	2,5	2,5	2,5	1,1
Totalbelastning fra stald og lager (kg N/ha per år)	17,0	5,6	3,9	2,5	0,2
Totalbelastning fra udbringningsarealer (kg N/ha per år)	†	†	†	†	0,1
Totalbelastning fra stald, lager og udbringningsarealer (kg N/ha per år)	†	†	†	†	0,4
Afstand fra staldanlæg til naturpunkt (m)	51 - 95	139 - 207	219 - 305	220 - 272	1290 - 1360
Afstand fra lageranlæg til naturpunkt (m)	350 - 370	430 - 440	450 - 460	560 - 580	1290 - 1330
Omfattet af lov	Naturbeskyttelses-loven	Naturbeskyttelses-loven	Naturbeskyttelses-loven	Naturbeskyttelses-loven	Naturbeskyttelses-loven
Besigtigede (dato)	-	-	-	-	-
Planstatus	Værdifuldt naturområde	Værdifuldt naturområde	Værdifuldt naturområde	Værdifuldt naturområde	Værdifuldt naturområde Økologisk forbindelse

* Målsætningen er beregnet ud fra metode C) naturvurdering kontor (på basis af luftfotos, tidligere besigtigelser, planstatus)

† Ej beregnet.

Figur 1. Ejendommens (rød firkant) beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-5 (gul stjerne).

Figur 2. Udbringningsareal G-4, som ligger lige op ad § 3 beskyttede naturområder og vandløb.